

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ἨΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμενὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —

ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμῆς 100, Ἐξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 50, Ἐξάμηνη 35 καὶ τρίμηνη 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ : Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, Ἐξάμηνη 2 καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐλοῦσάτου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Ἐδμητοῦ ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρθάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 40ὸς

Ἀθήναι, 16 Σεπτεμβρίου 1933

Ἔτος 55ον. — Ἀριθ. 42

Ο ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ Α. de GERIOLLES

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ἐν ἀπὸ τὰ πιδ ἔνδοξα ζῶα τοῦ κόσμου εἶναι δίχως ἄλλο ὁ Μουστάκας, ὁ ἀγαπημένος σκύλος τῆς Μεγάλης Στρατιάς τοῦ Ναπολέοντος, τὸ καμάρι καὶ ἡ δόξα τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ.

Τὸ ἀξιοθαύμαστο αὐτὸ ζῶο γεννήθηκε τὸ 1799 σ' ἓνα χωριόστοπιτο τῆς Νορμανδίας κοντὰ στὸ Κάν, καὶ τὸ πρῶτο ὄνομα του ἦταν Μουβργος.

Βέβαια τὸ ὄνομα αὐτὸ οὔτε ἡρωϊκὸ οὔτε ἔνδοξο εἶναι. Ἀλλὰ ποιδε περίμενε ποτὲ ὅτι αὐτὸ τὸ κοινὸ χωριόστοκυλο ὁ Μουβργος, θὰ γινόταν ὁ μέγας καὶ πολὺς Μουστάκας ποῦ ὡς τώρα τελευταία ἀκόμη ἡ εἰκόνα του στόλιζε ὅλες τίς καλύβες, ὅλα τὰ χωριόστοπιτα καὶ ὅλα τὰ ἐπαρχιακὰ μαγαζάκια καὶ τὰ χάνια τῆς Γαλλίας :

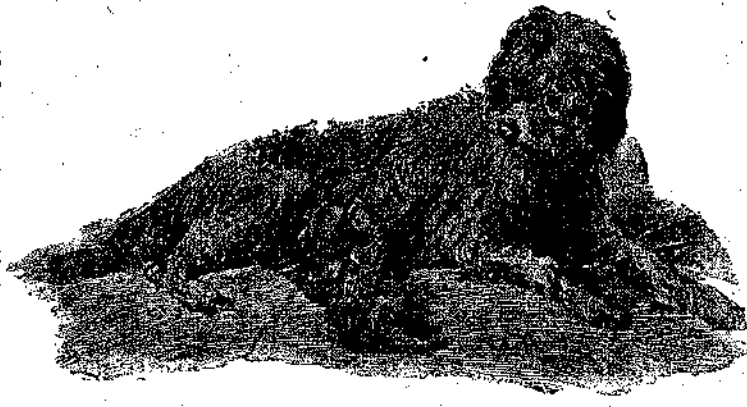
Συχνὰ μάλιστα ἡ εἰκόνα τοῦ ἔνδοξου σκύλου εἶχε τὴν τιμὴ νὰ εἶναι κρεμασμένη δίπλα στὴν πολὺχρωμὴ ζωγραφιὰ τοῦ Κοντοδεκανέα — ἔτσι ἔλεγαν τὸν Ναπολέοντα — ποῦ τὸν παριστάνει τὴν παραμονὴ τῆς μάχης τοῦ Ἀουστερλιτ, νάγρυπνῆ στὸ στρατόπεδο μπροστὰ σὲ μιὰ ἀναμμένη φωτιά.

Ὁ Μουστάκας ἀποθανάτιστηκε καὶ ἀπὸ πολλοὺς ποιητὲς καὶ τὸ τραγούδι τοῦ Σκύλου τοῦ Συντάγματος, ποῦ ἐξυμνοῦσε μὲ παμπώδη λόγια τὰ πολεμικὰ του κατορθώματα, τίς πληγὲς του καὶ τὸν ἡρωϊκὸ του θάνατο, συγκίνησε ἓνα πλῆθος τρυφερῶς καρδιῶν καὶ ἔκανε πολλὰ μάτια νὰ δακρῶσουν.

Ὡς καὶ ἓνας μέγας ζωγράφος, ὁ ὀνομαστὸς Σαρλέ, ἔκανε ἓνα πορτραῖτο τοῦ Μουστάκα ποῦ θεωρεῖται πὼς εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ καλύτερα ἔργα του.

Ἡ μητέρα τοῦ Μουστάκα, μιὰ ἀγαθὴ καὶ ἀδοξη σκύλα ποῦ τὴν φώναζαν Κυδέλη, φύλαγε μὲ πίστη καὶ ἀφοσίωση τὰ πρόβατα τοῦ πλοῦσιου χωριάτη ἀφεντικοῦ τῆς.

Ἡ δούστυχη Κυδέλη εἶχε πολὺ ὑ-

Ὁ Μουστάκας.

ποφέρει στὴ ζωὴ τῆς. Ποτὲ δὲν εἶχε χαρὴ τίς χαρὲς τῆς μητέρας. Κάθε χρόνον τακτικὰ τὰ ἀγαπημένα τῆς μικρά, τὰ τόσο ὄμορφα στρουμπουλά παιδάκια τῆς, τῆς τὰ ἔπαιρναν χωρὶς οἴκτο καὶ χωρὶς λύπη. Καὶ ἡ ἀπαρηγόρητη μάννα, ἀπὸ διάφορα σημάδια, καταλάβαινε τί τὰ ἔκαναν : ἀλίμονο, τὰ πετοῦσαν στὸ κοντινὸ ποτάμι !

Ἔτσι, ὅταν κάποια φορὰ, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ τέσσερα ἀδελφάκια του, ξεχώρισαν τὸν κύρ Μουβργο ποῦ σήκωσε ἀνίδεος τὸ τυφλὸ του κεφαλάκι, καὶ ὅταν κατάλαβε ὅτι αὐτὸν θὰ τὸν κρατοῦσε, ἡ χαρὰ τῆς ἦταν ἀπερι-

γραπτὴ καὶ μεγαλύτερο ἀκόμη τὸ καμάρι τῆς.

Ἐπιτέλους εἶχε αὐτὸ ποῦ ἐπιθυμοῦσε τόσα χρόνια ἢ καρδιά τῆς, ποῦ δνατρεῦόταν τόσον καιρὸ τὸ δυστυχισμένο ἔρημο ζῶο : ἓνα παιδί, ἓνα παιδάκι γιὰ νὰ ταναστήσῃ, νὰ τὸ χαϊδεύῃ καὶ νὰ τὸ καμαρώνῃ.

Μὲ τί ἀγάπη ἔαπλωνόταν στὸ ἀχυρὸ τῆς καὶ ἀφῆνε τὸ κουταδάκι τῆς νὰ φάῃ, νὰ πιῇ ἐλεύθερα γαλατάκι. Καὶ ἐκεῖνο ἔπινε, ἔπινε ἀπληστα τόσο ποῦ πνιγόταν, καὶ ἡ κοιλίτα του φούσκωνε τόσο ποῦ ἔλεγε κανεὶς πὼς θὰ σκάσῃ !

Καὶ ὅταν ἀνοιξε τὰ μάτια του καὶ τὴν πρωτοκοίταξε, τί μεγάλη ἡμέρα γιὰ τὴν περῆφανε Κυδέλη ! Καὶ τί ἄλλη μεγάλη ἡμέρα, ὅταν μπόρεσε νὰ τὸν πάρῃ γιὰ πρώτη φορὰ μαζί τῆς ἔξω στὰ χωράφια !

Καὶ ἀργότερα, σὰ μὲγάλωσε λιγάκι τὸ χρυσὸ τῆς τὸ παιδί, τί ὀραίους περιπάτους ἔκαναν μαζί οἱ δύο τους στάπεραντα χλοερὰ λιβάδια ! Τί τρελλὰ κυνηγητὰ, τί παιχνίδια !

Καὶ ὅταν ἡ μάννα κουραζόταν, ἔαπλωνόταν στὸ δροσερὸ γρασιδί ἀνάμεσα στὶς παπαρούνες καὶ στ' ἀγριο-λούλουδα καὶ τότε ὁ Μουβργος χυμοῦσε πάνην τῆς γουλλίζοντας καὶ γαιγίζοντας, καὶ δοκίμαζε νὰ κἀνῃ τὸν ἀγριο. Τῆς τραβοῦσε τὴν οὐρά, τῆς δάγκανε ταῦτί, καὶ πολλὲς φορὲς ἔχωνε βαθιὰ τὰ δόντια του, τὸ τερατάκι !

Μὰ ἡ Κυδέλη τὰ δεχόταν καὶ τὰ ὑπόμενε ὅλα καὶ ἦταν τρισευτυχισμένη !

Ἦστερα ἀπὸ λίγον καιρὸ, ἔπεταγμένος πιά, σωστὸ «παλληκαράκι», μὲ κάτι μακριὰ πόδια δυσανάλογα

στο σώμα του, ο Μούργος άρχισε να βοηθάει την μητέρα του στο κοπάδι. Έκεινη τον έβλεπε και τον καμάρωνε. Τι γρήγορα που μεγαλώνουν τα παιδιά!

Κι' αυτό ήταν στέλλθηκα μια ξεκούραση και για τη μάνα του. Η Κυβέλη άρχισε να γερονιά, και το άδιάκοπο κунηγητό πίσω από τις ανυπότακτες προβατίνες που τσοκαζαν άπ' το κοπάδι, άρχισε να είναι κοπιαστικό για τα γέρικά της πόδια.

Άλιμονο, άλιμονο! Δυστυχιάμενη Κυβέλη! Άν μπορούσες να διαβάσης μέσα στην καρδιά του παιδιού σου, μπορεί να περηφανεύσουσαν πολύ που είχες γεννήσει έναν τέτοιο ήρωα, μα πόσα δάκρυα θα έχυνες!

Στο γένος των σκύλων, όπως και στο γένος των ανθρώπων, υπάρχουν όρισμένες κλίσεις ακατανίκητες. Άλλα σκυλιά γεννιούνται για να γίνουν τσοπανόσκυλα — όπως η Κυβέλη — άλλα για να γίνουν άστυνομικά σκυλιά, άλλα για να κάνουν διάφορα γυμνάσματα, και πολλά για να ζούνε σαν τεμπέληδες και να μην κάνουν τίποτα. Ίπάρχουν όμως και σκυλιά, όπως ο Μούργος, που γεννιούνται για να κάνουν μεγάλες και ήρωικές πράξεις. Όταν ο σκύλος μας, ξαπλωμένος στον ήλιο ανάμεσα στα ψηλά χορτάρια, άκουγε από μακριά κατά το μέρος του Κάν, στρατιωτικές μουσικές να ήχουν, κοίταζε περιφρονητικά τις ειρηνικές προβατίνες του κοπαδιού του, και δεν όνειρευόταν τίποτε άλλο παρά σάλλπιγγες που σάλλπιζαν, και ταμπούρα που χτυπούσαν.

Μα είχε ωστόσο τη φρόνηση να κρατάει αυτά τα φιλοπόλεμα όνειρά του για τον έαυτό του, ως τη μαύρη και δυστυχισμένη ημέρα, για την κακομοίρα την Κυβέλη, που ένας λόχος γρεναδιέρων πέρασε με τη σημαία μπροστά, από τον άσπρο δρόμο όπου βρισκόταν η στάση.

Ο Μούργος, που κοιμόταν κι' έβλεπε πολεμικά όνειρα, ξύπνησε ξαφνικά και μ' ένα πήδημα βρέθηκε όρθιος με ταύτα του τεντωμένα.

Ο στρατός ξεπρόβαλε. Για το Μούργος αυτό ήταν ένα θέαμα θαυμάσιο. Οι στρατιώτες ήταν ή λατρεία του. Ήταν οι μόνοι άνθρωποι που μπορούσε να ζήσει μαζί τους και να πεθάνει για χάρη τους. Εύθους από την πρώτη στιγμή θέλησε να τρέξει από πίσω τους, αλλά σκέφθηκε τη μητέρα του, τη μητέρα του που τον αγαπούσε τόσο και που θα υπέφερε φρικτά αν τον έχανε. Για λίγο έμεινε διστακτικός, κι' ύστερα ήρθε σε συμβιβασμό με τον

έαυτό του. — Στάσου, είπε, θα τους πάω λιγάκι παρακάτω, έτσι μοναχά για να τους δω καλύτερα, κι' ύστερα θα γυρίσω πίσω.

Και χωρίς άλλο δισταγμό ο άχάριστος γιός έκανε έναν πήδο πάνω από το φράχτη και βρέθηκε στην ούρα του λόχου, μαζί με τη μαρίδα του γειτονικού χωριού που, έχοντας κι' αυτή ένα κουρέλι για σημαία, μάγαλωνε τα βήματά της για να μπορεί να πηγαίνει με το ρυθμό πίσω από τους σκοκιζόμενους φαντάρους.

Η άμοιρη Κυβέλη δεν κατάλαβε εύθους έξαρχής την έκταση της δυστυχίας της. Νόμισε πως ο γιός της είχε βγει να κάνει μια βόλτα στα περίχωρα όπως συνήθιζε τώρα τελευταία.

Η ημέρα πέρασε ήσυχη, μα όταν άρχισε να πέφτει άργά-άργά το βράδυ, όταν ξεπρόβαλε από ψηλά το φεγγάρι και φώτισε τη γη, ή έρημη μάνα άρχισε νάνησυχή.

— Άλιμονο, δεν θα ξαναγυρίσει ο Μούργος μου! σκέφθηκε, θα τράβηξε κατά τη χώρα και, έτσι όμορφος που είναι, θα μου τον έκλεψαν.

(Άκολουθεί) ΚΙΜΩΝ ΛΑΚΙΣΗΣ

Η ΧΕΛΩΝΑ

Άκουσα κάτι τι, δεν ξέρω αν είναι άληθινό.

Ζούσε στα παλιά τα χρόνια, όταν ο Θεός πρωτόκαμε τον κόσμο, ένα ζώο χαριτωμένο, μα τόσο λεπτοκαμωμένο κι' ευαίσθητο, που ή ζωή ήταν γι' αυτό μια άδιάκοπη τυραννία. Κάποιο λάθος είχε γίνει στο μεγάλο έργο του Δημιουργού, και το ζώο αυτό ήταν ακατάλληλο για τη ζωή.

Η παραμικρότερη προσβολή το θανάτωνε, ή παραμικρότερη πίκρα το φαρμάκωνε.

Το ζώο αυτό ήταν ή σημερινή χελώνα. Άθωα και άκακη, κανένα ζώο της λίμνης, όπου κατοικούσε, δεν πείραζε, ποτέ δεν έκανε κακό σε κανένα, μόνο σε όλα έδειχνε συμπάθεια και καλοσύνη. Όμως το νερόφιδο με τα χίλια τσακισμάτά του γύρευε να την καταπιεί, κι' ο βάλτραχος δεν άφηνε ποτέ του ευκαιρία για να της ρίξει λάσπη στο πρόσωπο.

Οι σδέλλες την κунηγοούσαν άδικά-κοπα για να της ρουφήσουν το φτωχικό αίμα της, και από άλλα ζώα υδρόβια τράβηξε πολλά μαρτύρια.

Το λεπτότατο δέρμα της πονούσε σε κάθε προσβολή, και όμως κανένα όπλο δεν είχε για να υπερασπίσει τη ζωή της. Πολλοί της έκαναν το φίλο, για να βάλουν με την ώρα τους το φαρμακερό άγκάθι τους.

Βαργέστημένη από την κοινωνία

λίμνης, ή χελώνα ζήτησε την άδεια από τον Πλάστη να βρή άλλο την τύχη της.

Και ο Θεός, που τα πάντα όρίζει, της έδωσε την άδεια, νάνέσει στην ξηρά. Τότε ή χελώνα γύρισε μέρη πολλά, αλλά κι' ο έξω κόσμος της φάνηκε άκόμη πιο σκληρός και άκαρδος άπ' αυτόν που είχε αφήσει στη λίμνη.

Παντού επιβουλές, πανουργίες, ύποκρισίες, φίλιες ψεύτικες, παντού ή έχθρα κι' ή καταδίωξη του δυνατότερου στον αδύνατο.

Το μεγάλο της φταξιμο ήταν ή αδυναμία που από τη φύση είχε ή χελώνα μας. Άσπλη έκαίνη μέσα σ' όλα τα ζώα άλλα που ήταν τέλεια αρματωμένα για τη ζωή. Μόλις κατόρθωνε ή δύστυχη να γλυτώσει το φτωχό της το κορμί από τόσους έχθρους της.

Ύπόφερε πολύ και ήταν άναγκασμένη να κρύβεται αιώνιος, γιατί όποιον αντίκριζε, το ήξερε καλά πως ήταν έχθρός της. Ύστερα από την πέτρα που είχε.

Το μάτι της μαύριζε από το φόβο, το δέρμα της ζάρωνε, ζάρωνε και δεν είχε πιά τη δύναμη να κινηθή.

Γιαυτό επιθυμούσε με όλη την ταπεινή ψυχή της, να πάψει πιά ή βασανισμένη της ζωή.

Μα ο Δημιουργός δεν έννοούσε να χαθή ένα έργο του.

— Ύπάρχει και για σένα ζωή στη κτίση, είπε μια μέρα. Δεν πρέπει να οδυσσής.

Και για να σώσει το πλάσμα του ο Θεός, το τύλιξε σε όστρακο γερό, και αρμάτωσε τα πόδια του με λείπια και με νόχια δυνατά.

— Τώρα μπορείς να ζήσης, της είπε, και στη στεριά αν θέλεις, και μέσα στα νερά.

Και από την ημέρα εκείνη, ή χελώνα άρχισε να ζή νέα ζωή.

Άφοβα γύριζε τον κόσμο όλο, έμπαινε στη λίμνη, περπατούσε στην ξηρά.

Στο καύκαλό της μέσα ήσυχη, δεν φοβόταν πιά τις επιβουλές, Τραβηγμένη στην άπαραβίαστη έρημιά της ζούσε τη ζωή της τη μοναχική, χωρίς καμμιά έννοια για τους τριγυρνούς της. Τώρα το πόδι του δικάτη μπορεί να την πατήσει όσο θέλει, και τα φίδια να της ρίχνουν το πιο πικρό φαρμάκι τους!

Δεν αισθάνεται τίποτα, τίποτα πιά. Δεν ένδιαφέρεται για τίποτα. Και αν της έμεινε λίγη σκέψη άκόμη, θα εύγνωμοούσε τον Πλάστη της διπλά, που της χάρισε δεύτερη ζωή,

Ο ΜΑΝΤΑΠΟΛΑΜΗΣ

(ΔΙΗΓΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Δ'

Εύτυχώς, το νερό στο καζάνι δεν είχε ζεσταθεί ακόμα πολύ κι' έτσι ο Μανταπολάμης έκαμε μόνο ένα χλιαρό λουτρό. Για φαντασθήτε όμως αν το νερό έβραζε! ο κακόμοιρος θα γινόταν... σουπιά!

Πεταχτηκε λοιπόν από το καζάνι και, καθώς ήταν βεσμημένος μούσκεμα, έπεσε γονατιστός στα πόδια της γριάς Άραπίνας.

— Άμάν, κυρούλα, σώσε με! την παρακάλεσε.

Η γριά, που είχε τρομάξει τόσο, άπόρησε:

— Δεν είσαι κλέφτης λοιπόν; του είπε.
— Εγώ κλέφτης; έκαμε ο Μανταπολάμης. Οι έχθροί μου με λένε κλέφτη, μα με συκοφαντούν' δεν έκλεψα ποτέ ούτε' ένα ξερόφυλλο!
— Και τί γύρευες μέσα στην καμινάδα;
— Άχ, κυρούλα μου! Είχ' άνεβεί στη σκεπή για να ξεφύγω τους έχθρους μου, που με κунηγοούσαν να με ρίξουν στο Λίμκοπο, να με φάν οι κροκόδειλοι. Για να τους κунηγτώ καλύτερα, μπήκα μέσα στην καμινάδα. Παραπάτησα όμως κι' έπεσα στο καζάνι σου. Αυτό είναι όλο!

— Άν είν' αυτό όλο, κάθησε λίγο κοντά στη φωτιά να στεγνώσης, κι' έπειτα φύγε. Εγώ δε σ' έμποδιζω.
— Ναι, κυρούλα, αυτό θα κάμω. Και μη φοβάσαι τίποτα. Είμαι ο Μανταπολάμης, σου λέω, το καλύτερο παιδί του χωριού μας!
Άλλά τη στιγμή που έτοιμαζόταν να καθήσει για να στεγνώσει, άκούστηκαν στην έξορτα χτύποι δυνατοί, και κάτι άγριες φωνές που έλεγαν:
— Άνοιζτε! άνοιζτε μας! θέλουμε τον παλιο-Μανταπολάμη!... Τον

K. Π. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

είδαμε πού σκαρφίλασε στη σκεπή και μπήκε στην καμινάδα... 'Ανοίξετε μας να τον πιάσουμε να τον πετύξουμε στο ποτάμι!..

'Ακούγοντας αυτά, ο Μανταπολάμις, από μαύρος, έγινε κίτρινοπρόσθινος.

— Οι έχθροι μου! οι κικοί 'Αραπάδες! είπα με πνιγμένη φωνή. Με είδαν, κατάλαβαν πώς έπεσα στην κουζίνα κι' έρχονται να με τσακώσουν!.. 'Ακου πως χτυπάν την πόρτα! Θα τη σπάσουν και θα μπουύ! 'Αμάν, κυρούλα! κρύψε με! σώσε με!

'Η γριά 'Αραπιά τον λυπήθηκε. Γιατί να γίξουν το κακόμοιρο το παιδί στους κροκόδειλους; Και κοίταξε πού να τον κρύψει.

Μά δέν έβρισκε μέρος. Κάτω απ' το τραπέζι; Θα τον έβλεπαν άμέσως. Μέσα στο ντουλάπι; Είχε ράφια και δέν χωρούσε. Στην καμινάδα; Μά κεί πρώτα-πρώτα θα κοίταζαν.

'Α, νά! Θα τον έκρυβε στην κασέλα πού έβαζε τ' αλεύρι. Δέν ήταν γεμάτη με άπανά. Θα τον χωρούσε.

Τήν άνοιξε και του είπε:

— 'Εδώ! εδώ! Έμπα μέσα γρήγορα!

'Ο Μανταπολάμις δέν περίμενε να του το ξαναπεί. Χάθηκε στην κασέλα με τ' αλεύρι κι' η καλή γριά έκλεισε από πάνω τον το σκέπασμα.

Τήν ίδια στιγμή, οι 'Αραπάδες έσπασαν την πόρτα και μπήκαν στην κουζίνα από σίφουνας.

— Πού είναι; πού είναι το; φώναζαν κοιτάζοντας ολόγυρα.

— Ποιός; ποιόν γυρεύετε; είπα η γριά.

— Έλα, μη μάς κάνης την ανήξεση! 'Εδώ-μέσα έπεσε, εδώ είναι!

Πές μας γρήγορα πού τον έκρυφες;

— 'Εγώ; Δέν ξέρω τί μου λέτε.

— 'Α, έτσι; Τότε θα τον βρούμε μονάχοι μας!

Κι' άρχισαν να ψάχνουν. 'Ολα μέσα στην κουζίνα τάκαμιαν άνω-κάτω. Τήν άλευρογότριασαν πού λένα. Μά Μανταπολάμη δέν βρήκαν πουθενά.

Γιατί, στη φούρια τους, στην παρατάλη τους, δέν είχαν ιδεί ακόμα την κασέλα. Θα γλύτωνε λοιπόν ο κακόμοιος ο Μανταπολάμις;...

(*Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ
ΤΟ ΕΝΙΑΥΣΙΟ ΘΥΜΑ
ΔΙΗΓΗΜΑ

— Συνέχεια από το προηγ. και τέλος—

Μά άμα «κατάζη» κανείς, άπαράλλαχτα όπως οι κότες, στο σπιτάκι της θειά Σειραϊνός με τους τρεις τοίχους και τη μία σκεπή και το καρσάπανο, δοκιμάζεις ελα τά κακά της φουρτούνας χωρίς να μπορέη να γίνη ποτέ καλός θαλασσινός.

Σάν ειδη ο Πάπος ότι έπέρκουν σαρανταοχτώ ώρες κι' η βάρκα δέν φάνηκε πουθενά, κι' οι θαλασσινί έλεγαν ότι δέν μπορούσε να είναι στην αντικρινή στεριά, αλλά κάπου εκεί στο νησί θα βρισκόταν τρωπωμένη και όπου νάναι θα φρινόταν, το κακοκέφαλο παιδί άνησούησε, όσο μπορούσε ν' άνησούηση ένας μάγκας σάν τον Πάπο, κι' έφερε δλο το γύρο του λιμανιού κι' έφτασε αντίκρου στο μέροσ απ' όπου είχε ξεκινήσει η βάρκα. Εκεί έμενε και κοίταζε το πέλαγο πού χόρευε κάτω από την άγρια τρικυμία κι' άγνάντευε ζητώντας να ξανόιξη πουθενά τη βάρκα, και μάτωνε η καρδιά του γιατί είχε παρακούσει και δέν πήγε μαζί με τον πατέρα του.

Το χιονόνερο είχε πάψει, και πάλι

ξανάρχισε, και πάλι έπαψε. Κι' ο βορειοανατολικός άνεμος, ο γραίγος, φυσούσε με δλη του τη δύναμη.

— Κανε, θε μου, έλεγε ο Πάπος, νάρθη ο πατέρας μου και να μη με καταριέται πού δέν πήγα μαζί του. 'Αγ μ' Νικόλα μ', πού σ' έχω γείτονα, ούτε σου έφερα ποτέ κερύ και λιθάρι... Άχ, αν καμμιά φορά έκλεψα και κανένα σπύρτο η άπάκερο από μέσα από το έκκλησιδάκι σου, μπροστά στο εικόνομά σου, όπου σ' άκανεσ πώς δέν με βλέπεις... γιά να κυνηγή τις νυχτερίδες και τά κουκουβαγιάπουλα τη νύχτα... μη με ξεσυνηρίζεσαι και φέρε γρήγορα τον πατέρα μου πίσω... και να μη βαρυνωμά πού δέν πήγα μαζί του... κι' εγώ να σου φέρω άλλα τόσα κι' άλλα τόσα κι' άλλα τόσα σου σπύρτα και κερύ σου έκλεψα.

* * *
Καθώς έπεφτε το σούρουπο, είχε ιδεί ο Πάπος πέρα εκεί, ανοιχτά στο πέλαγος, ένα πράγμα σ' φελλά. σαν καρυδότσουφλα να παραδέρνη και να χάνεται στον άφρο της θάλασσας. 'Ασπρο πανί δέν ήταν, όχι, αλλά ένα μαύρο πράγμα σαν ένας μαύρος λεκές. 'Υστερα πόνωνσε το σκοτάδι κι' έγινε νύχτα. Κι' άφοδ πέρασε ώρα άρκετή, πόση δέν ήξερε, αλλά

«μιά ώρα, μιά ώρα...», το φάνηκε σ' άκονσε βρόντο, έπειτα μπερδεμένες φωνές, έπειτα πάλι σφυρίγματα δυνατά και τρέξιμο φοβερό, ύστερα το βούτομα της θάλασσας πού τά σκέπαζε δλα, και το άδίκκοπο βογγητό του άνέμου πού τά έπνιγε.

'Ο Πάπος έλιπιε, πίστευε πώς έκείνο το μαύρο σημάδακι ήταν χωρίς άλλο η βάρκα του πατέρα του και πώς ο κρότος και οι φωνές πού άκουσε άνακατωμένες με τη βουή του άνέμου, δέν ήταν ηχοι ιδιότροποι της τρικυμίας. Ήταν βέβαιος ο μικρός θαλασσινός μάγκας πώς οι θέρυβοι έκείνοι δέν είχαν καμμιά σχέση με τη βουή των κυμάτων, πώς ο κρότος ήταν το χτύπημα πού κάνει ένα καράβι όταν τρακάρη και σπάζη, και πώς οι φωνές ήταν φωνές άγωνίας.

Στις φωνές αυτές απάντησε ο Πάπος με σπαρχτικά κλάματα. 'Αρχισε να κλαίη μ' άναφυλλάγητά. 'Ο πατέρας του αίγουρα θα πνιγόταν. Κι' αυτός δέν μπορούσε να τον βοηθήση. Ώ, να είχε τόση δύναμη, όσο ο άνεμος κι' η θάλασσα!

Μιά άστραπή έχοισε το σκοτάδι. Ώς έκαστο άργυρέι ανοιχτά στο πέλαγος, ειδη ο Πάπος μιά στιγμή κάτι μαύρη πράγματα να ξεμοτίζουσαν απ' το κύμα.

— Τ' 'Αραπάκια! είπα μέσα στα κλάματά του το παιδί. 'Επάνω σ' 'Αραπάκια έπεσαν, ώ, κι' εγώ πού δέν πήγα μαζί τους!

'Η πρώτη σκέψη του ήταν πώς αν είχε πάει μαζί, θα τους γλύτωνε. 'Η δεύτερη όρμη του ήταν να γδυθή και να πέση στη θάλασσα, η χωρίς να γδυθή, να τρέξη να βοηθήση κολυμπώντας τον πατέρα του. 'Αλλά πώς; Πού να πάη; Πώς να φτάση εκεί; Μήπως ήταν κοντά; Κατάλαβε πώς αίγουρα θα τον κατάνιαν τά κύματα η θα τσακίζδταν άπάνω στους βράχους.

'Η τρίτη σκέψη του ήταν να τρέξη στο χωριό να φωνάξη τους κατοίκους, τους φίλους και τους γείτονας, να τρέξουν με βάρκες να σώσουν τους ανθρώπους πού πνιγόταν. Μά έπρεπε να τρέξη χίλια βήματα τον άνήφορο για να φτάση στην κορφή της άκρογιαλίας πού αντίκρυζε το χωριό. Και οι φωνές του, όσο δυνατές, όσο διαπεραστικές «κι' αν ήταν, δέν θάκουγόταν πέρα, θα πνιγόταν και θα βουβαινόταν μέσα στη φοβερή βουή της τρικυμίας.

* * *
Τ' 'Αραπάκια ήταν κάτι ξέρες πού μόλις ξεπρόβαιναν έξω από το κύμα οι μαύρες μυτερές κορφές τους. 'Ο

Πάπος θελά του θυμήθηκε εκείνη τη στιγμή ένα άστριακό θωρηκτό, πού περνώντας μιά φορά έξω από το νησί κινδύνεψε να πέση επάνω σ' 'Αραπάκια, αλλά τη γλύτωσε. Τότε αυτός ήταν έφτά χρονών και το θυμάταν καλά.

— Ήταν μαζωμένοι, έλεγε από μέσα του, πέρα στο Μεγάλο Λιμάνι ο μπάρμπα Λουκάς, ο Κοτίμπας, ο Διολέττας και τόσο άλλοι θαλασσινί, και κοίταζαν το άστριακό, κοτζάμ βουνό πού γυρίζει κατά τ' άνω και λιγάκι άκόμη ήθελε να πέση στα ρηχά, κοντά σ' 'Αραπάκια, κι' έλεγαν:

— Πανατα μ', θα πέση άπάνω σ' 'Αραπάκια! Πανατα μ', θα πέση άπάνω!

Μά με μιά βόλτα έστριψε κείνο πάλι κι' έφτασε κατά τ' Μερμηγκία κι' ο μπάρμπα Λουκάς είπε:

— 'Γλύτωσ' απ' τ' 'Αραπάκια, από τ' Μερμηγκάκια δέν θα γλυτώση.»

Μά κι' από κεί γλύτωσε.

Και τ' 'Αραπάκια πού λυπήθηκαν τους άστριακόως, έσπαζαν σήμερα τη βάρκα του πατέρα του και τον έπνιγαν αυτόν και δυο άλλους δικούς μας!

— Ώ, κάνετε έλεος, καλά 'Αραπάκια, γλυτώστε τους και μη τους αφήσετε να πνιγούν! 'Ελεος, 'Αραπάκια, έλεος!..

Πρωί-πρωί τα ξημερώματα της πέμτης, δυο μεγάλες και γερές βάρκες πήγαν κι' έψαξαν τριγύρω σ' 'Αραπάκια ανάμεσα στο 'Ασπρονήσι και στην 'Αρκτο και σ' ελο το μακρός της παραλλης της Πούντας και κοντά στα Μερμηγκία, τις άλλες ξέρες μπρος στο λιμάνι. Μά δέν βρήκαν ούτε βάρκας λείψανο ούτε ανθρώπου.

Δυο τρεις ημερες άργότερα, όταν έγινε καλοσύνη, μιά βραδέρα ξένη βρήκε ένα κουπί με πλέη στον άφρο κατά την αντίθετη μεριά του πελάγου. Και ένας άλλος πάλι ψαράς βρήκε διάφορα ούνεργα της ψαρικής, πού η θάλασσα τά είχε πετάξει έξω στην άμμουδιά.

Κι' αν ήταν άλήθεια αυτά πού είχε ιδεί ο Πάπος, κορμιά γαντζωμένα επάνω στις ξέρες τ' 'Αραπάκια, κι' αν πραγματικά είχε άκούσει φωνές άγωνίας, κι' αν άκόμη ελα αυτά τά είχε φανταστεί, έτσι κι' άλλοιώς οι άνθρωποι λογαριάζδνταν πιά για χαμένοι. Είτε σ' 'Αραπάκια είτε άλλού, μιά φορά είχαν πνιγεί.

'Οκτώ μέρες ύστερα από το ξεκίνημά τους, τά κορμιά των δυο ψαράδων βρέθηκαν πεταμένα από τη θάλασσα σε μάν έρημη άκρογιαλιά. Τό

τρίτο δέν βρέθηκε πουθενά. 'Ω, ποιός θα κάτση να διηγηθή τά συναξάρια των θαλασσινών, των μαρτύρων της θάλασσας, πού για να βγάλουν το ψαμί τους χάνουν τη ζωή τους, και πού άξίζδουν κάθε λύπη και συμπόνια! Κάθε χρόνο η θάλασσα μάς ζητάει το θύμα της. Κάθε χρόνο κάποιος θα μαυροφορέση στο μικρό μας νησί.

'Όταν ύστερα από τη σφοδρά, ξαναειδε η θειά Σειραϊνός τον Πάπο, ήταν τόσο συλλογισμένος και σοβαρός, πού της φάνηκε ότι η σφοδρά τον είχε κάνει μονομιάς άντρα.

Κι' ο πρώτος λόγος πού είπε στο άρφανό, κλαίγοντας μ' όσα δάκρυα της είχαν μείνει από τ' άδικά της τ' άβάσανα, ήταν:

— Καλά πού δέν πήγες μαζί, παιδάκι μου!

(*Από τ' «Παιδικά», έκδοση και διασκευή ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΒΙΛΜΑΣ
ΔΙΗΓΗΜΑ

'Όταν άνοιξε τ' άμάτια της, κατάλαβε άμέσως πώς κάτι τη στενοχωρούσε, τί; δέν ήξερε. — 'Α μ' άχι δά! σήμερα είναι η γιορτή μου!.. Πρέπει λοιπόν να χαιρετάω; Βέβαια να χαιρετάω... αλλά πώς, παρακαλώ; Πού είναι η μαμμά πού την έυπηνησε πέρου με φίλιά; 'Αλήθεια, θυμάται αυτά τ' παλιά έυπηνήματα, τον καιρό... ούφ... άς μη το συλλογιέται! 'Ο μπαμπάς της τότε καθάρα: «'Αν θέλεις να σ' αγαπήω να μη μου μιλάς για τη μαμμά. Με κανείς και λυπάμαι.» Και τότες στη μέση του μετώπου του, πρόσβαλε μιά χαρμιά τόσο βαθεία, πού τούκανε την όψη γέρικη και πονεμένη... Κι' η Βίλμα σάπαινε... Νά δ' ά ώρα να σκάξη και τον μπαμπά της, άφοσ μοναχά αυτός της έμεινε στον κόσμο.

'Αλήθεια. Είχε γίνει κάπως παράξενος ο μπαμπάς τώρα τον τελευταίο καιρό. Πότε την έπαιρνε στην άγκαλιά του και τη φιλούσε γλυκά-γλυκά, και τότε... 'Α, μά δέν θέλει να το θυμάται αυτό η Βίλμα, φουρνίζεται. Νά, ήταν στιγμές πού εκεί πού την κράταγε άγκαλιασμένη, ξάφνου την έσπρωχνε από πάνω του, βαστούσε τεντωμένα τά δυο χέρια του, και την κράταγε σφιχτά από τους ώμους. — Μ' ά μπαμπά, μη με σφιγγεις έτσι... με πονάς επ'ατέλους!» Μά ο μπαμπάς γινόταν κούφος έκείνες τις στιγμές. Τά μάτια του παίρναν μιά άσυνήθιστη φλόγα, και το βλέμμα του, βαθύ κι' έρευνητικό, θυζόταν στο δικό της, και ψεύδιζε

οά να μιλούσε στον έαυτό του: «Πώς της μοιάζει, μα πώς της μοιάζει...» ή φωνή του πνιγόταν: «άραγε και σύ...» δέν άπόσωνε το λόγο του, κατέβαζε μόνο τά χέρια του μ' άπειλπισιά, και της έλεγε με μιά άχρωμη και σκληρή φωνή: «Πήγαντε να παίξετε!» Κι' η Βίλμα λυπόταν, λυπόταν τόσο πολύ να βλέπη τον μπαμπά έτσι κακό μαζί της!..

Μά σήμερα είναι η γιορτή της.

«Θέ μου, να μ' άστρελες τη μαμμά μου για μιά στιγμή. Μιά στιγμούλα, μήπως είναι τίποτα σπουδαίο; Νά, μόνο και μόνο για να με φιλήση, έτσι ζεστά, έτσι άπαλά όπως μόνο η μαμμά ξέρει να φιλάη... Δέ σού λέω κι' ο μπαμπάς. Μά είναι και τ' αμούστακια του όσο να πής. «'Αλήθεια γιατί ο μπαμπάς νάχη μούστάκια;» άναρωτήθηκε για μιά στιγμή, μά μη βρίσκοντας μιά απάντηση σ' αυτή τη σπουδαία έρώτηση, γύρισε απ' την άλλη μεριά στο κρεβάτι της κι' έκλεισε τα μάτια...

'Η μαμμά δέν μπορεί παρά να φορέη θαλασσιά. Της πάνε τόσο όμορφα! 'Αλήθεια της έλεγε ο μπαμπάς (τότες πού ήταν μαζί τους, καλέ!) — Μίνα, πάντα να φοράς αυτό το χρώμα, πείε τόσο με τά μάτια σου!..» Και της Βίλμας της πήγαίναν άρατα τά θαλασσιά, (μ' άφοδ είχε τά ίδια μάτια με τη μαμμά της;) μά ο μπαμπάς, απ' τον καιρό πού χάθηκε η μαμμά, δέν την άφησε πιά, να ξαναφορέση... Παραξενιές, θεούλη μου!.. Λοιπόν... τί σκεφτόταν, καλέ; δέν μπερδεψε. Ούφ, όταν είναι πιά κανείς έφτά χρονών κορτίσι (και τί ψηλό!) δέν μπορεί παρά να σκέφτεται, να σκέφτεται διαρκώς, κι' ύστερα δλ' αυτά μπερδεύονται στο μυαλό και γίνονται μιά σαλάτα, μά ρουσική σαλάτα σαν αυτή πού φτιάνει η κυρά-Βασίλω (η μαγειρίσσα ντέ!) κι' άτσι ξεμπερδεφέ τα τότες.

'Ας είναι. Μιά φορά ένα είναι βέβαια. 'Η μαμμά θάρθη σήμερα να τη χαιρετήση. Πώς; από πού; τότε;... 'Ενας Θεός τά ξέρει... 'Η Βίλμα μόνο για ένα είναι βέβαιη. Πώς η μαμμά θα ρθή. Τελείωσε. Πού άκούστηκε νάχη τη γιορτή της η Βίλμα κι' η μαμμά να την ξεχάση;... 'Αμ, Χριστιανί μου, και στην άκρια του κόσμου νάχε πάει, θα γυρίση για τη Βίλμα της. Τό άστει είναι πριν τρία χρόνια, η Βίλμα δέν είχε γιορτή (άκούσατε σείς ποτέ της άγιας Βίλμας;) μά επειδή θλιδόταν, γι' αυτό, η μαμμά αποφάσισε να τη γιορτάζη των «'Αγίων Πάντων». Μέσα σε τόσοσ άγιους, δέν μπορεί, θάταν και κάποια Βίλμα. Πάει

κι' αυτός. Βήματα, άκούει βήματα έξω από την πόρτα... έχει γούστο. Ανακάθεται στο κρεβάτι και στυλώνει τὰ μάτια, γεμάτα άγωνία, άνασαινοντας βαριά.

Πλησιάζουν, ακόμα, ακόμα... να, σταματάει κάποιος ή κάποια... «Θέ μου, βγήθησε ναύαι ή μαμμά!» Η καρδούλα της χτυπάει να σπάσει. «Μαμμά, μαμμά» ψιθυρίζει ενώ τὸ χειλάκι της τρεμουλιάζει. Μπράφ, ή πόρτα άνοίγει. Η Βίλιμα πούχε άνακαθίσει στο κρεβάτάκι της κι' είχε τὰ μικροσκοπικά μπρατσάκια τετωμένα για ναγκαλιάζει τή μαμμά, βγάξει ένα μικρό λυγμό και πέφτει μπρούμυτα στο κρεβάτι...

«— Βίλιμα, Βίλιμα!» Ένα χέρι τήν κουνάει, μ' αὐτή δὲ γυρίζει... Προς τί;... «Αφού ή μαμμά δὲν ήρθε;...

— Βίλιμα, κάποιος είναι έξω και θέλει να σε δῃ... Τῆς μιλάνε ή δασκάλα της, κι' ή φωνή της έχει κάτι περίεργους τόνους γεμάτους συγκίνηση. Μά ή Βίλιμα δὲν προσέχει, οὐτε άκούει κλαίει μόνο άπειπισμένα με τὸ πρόσωπο χωμένο στὰ μαξιλάρια. Η δασκάλα φεύγει, ήσυχία. Η Βίλιμα κλαίει, κλαίει. Σαφηνά σήκωνει τὸ κεφάλι της, κοιτάζει γύρω της. Κανείς... Σκουπίζει τὰ μάτια της, μὰ κείνα τρέχουν ακόμα. Αλλά μιὰ περίεργη σκέψη τῆς τὰ στεγνώνει στη στιγμή: «αφού δὲν μ' άκούει κανείς, γιατί να κλαίω;...» Μ' αὐτὸ δὲν σημαίνει πὸς δὲ λυπάται... Η θλίψη θρόνιασε για καλὰ στην παιδιατική καρδούλα της, πόναι πλασμένη μόνο για τή χαρὰ.

Ακούει πάλι βήματα, μὰ τώρα γυρίζει φουρμισμένη προς τὸν τοίχο. Δὲ θέλει να δῆ κανένα, άπολύτως κανένα, τελείωσε! Τὰ βήματα σιωπῶνουν, σιμώνουν. Νά, φτάσανε στην κάμαρα, κοντὰ της, δίπλα της. Μά άχι, δὲν γυρίζει, τελείωσε, δὲν τήν ξαναπαθαίνει πιὰ. Δὺδ τρυφερά μπράτσα τήν άγκαλιάζουν και τῆ σφίγγουν σφιχτά, τόσο σφιχτά... Πρίν ακόμα τὸ νοιώσει καλὰ-καλὰ, αισθάνεται τὸ προσωπάκι της μούσκεμα ἀπὸ δάκρυα και φιλιὰ. Βγάξει μιὰ σπαραχτική κραυγή...

***

Τὴν ἔχουν κλεισει στην κάμαρά της μόνη. Δηλαδή άχι κι' έντελῶς μόνη; Δίπλα στο παράθυρο καθεται ή δασκάλα με τὸ αἰώνιο εργόχειρο, μ' αὐτή δὲν λογαριάζεται.

Μόνη. Τῆ μαμμά τήν πῆρε στο γραφεὶο του δ μπαμπά; τί να λένε άραγε; Όσο κι' αν τεντώνει ταῦτί της, ή Βίλιμα δὲν άκούει οὐτε τὸν παραμικρὸ ψίθυρο. Είναι τόσο μα-

κριὰ αὐτὸ τὸ γραφεὶο τοῦ μπαμπά!.

Τί να λένε;... «Αραγε θὰ τήν ξαναδῆ τή μαμμά ή θὰ φύγη πάλι, χωρίς ένα αντίο; Τί να λένε; Προσπαθει να παίξῃ με τήν Άννέτα, (ναί, ναί, τήν κούκλα της), μὰ σήμερα τῆς φαίνεται κουτή κι' άνοούσα, οὐτε «καλῶς τὰ δέχθηκε» δὲν τῆς εἶπε. Μά κι' ή Φρουλάιν είναι σήμερα παράξενη (ή δασκάλα της, τήν ξέρετε). Δὲν ἔχει τὸ νοῦ της στο εργόχειρο, οὐτε καν στην Βίλιμα. Η Βίλιμα μπορεί να κάνῃ δ, τι τρέλλες φαντασθεί. Η Φρουλάιν δὲν θὰ τῆς μιλήσῃ. Είναι βέβαια; «Αν δοκίμαξε; Μὰ βαριέται. Τί να λένε μέσα; Θὰ μείνη ή μαμμά; Μπορούσε ναρριχνε μιὰ καρέκλα χάρω, να τήν καθαλήσῃ και να κάνῃ τήν άμαζόνα. Φορατα. Τότε θὰ δοῦμε αν θὰ τήν καταλάβῃ ή Φρουλάιν Μπρά, μπά, καλέ, σαν κλάμμα άκούγεται. Βέβαια θάταν νόστιμο να παίξῃ τήν άμαζόνα. Μά πού, βαριέται; Οὐφ, ὠς πότε πιὰ θὰ τήν ἔχουν ἐδῶ μέσα μοναχή της; Νὰ κλάψῃ λιγάκι, άχι για τίποτ' άλλα, μόνο και μόνο για να δοῦμε τί θα κάνῃ ή Φρουλάιν. Τί λές; κι' ὕστερα; Τί θα κερδίσῃ. Αν τήν ά-

φηναν να πάῃ ἀπέξω ἀπ' τὴν κλειστή πόρτα τοῦ γραφείου, θὰ μπορούσε νακούσῃ. Ρίχνει μιὰ ματιά στη δασκάλα της, είναι σκυμμένη ἀπ' τὸ παράθυρο, θὰ μπορούσε να τὸ σκάσει χωρίς να τήν πάρῃ εἶδηση. Άνοίγει τὴν πόρτα σιγα-σιγά. Φορατα, οὐτε γύρισε. Φεύγει στην αρχὴ πατώντας στις μύτες, κι' ὕστερα τρεχάλα. Κollάει ταῦτάκι στην πόρτα τοῦ γραφείου. Στην αρχὴ δὲν ξεχωρίζει λόγια, μόνο μωρμουρητά, ὕστερα ή φωνὴ τοῦ μπαμπά καθαρή: «ήταν μιὰ τραγική παρεξήγηση». Οὐφ, τί θέλει να πῇ; «Ας τήν πάρουν πιὰ τὴ Βίλιμα κοντὰ τους. Δὲ βασιτέται πιὰ, άνοίγει τὴν πόρτα...» Έχω τή γιορτὴ μου σήμερα, δὲ θὰ μοῦ πῆτε χρόνια πολλά; Και τὸ χειλάκι της σουφρώνει σε μιὰ χαριτωμένη γκριμάτσα. Τὸ μεσημέρι στο τραπέζι κάθησαν κι' οἱ τρεῖς. Ο μπαμπάς, ή μαμμά κι' ή Βίλιμα. Ἦπιανε στην υγειὰ της, φάγανε και ὠρατα γλυκά, μὰ ή Βίλιμα ἔχει ένα κρυφὸ παράπονο... Σὰ να μῆν τήν πολυπροσέχουν σήμερα... «Ας στο καλὸ!»

ΑΓΙΑ Π. ΚΑΡΑΝΙΚΟΔΑ (ΝΙΔΑΝΤΑ)

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΤΤΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ΕΥΔΟΧΙΑΣ ΔΥΠΟΥΣ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —
— Ἄλθθεια;...
— Ναί, εἶμαι ἀνήσυχος σε φοβερὸ σημεῖο και φοβάμαι πὸς τὸ κότερο δὲν άνθεξε στην τρικυμία και πὸς θὰ πνίγηκαν οἱ τους. Δὲν μπορῶ να μείνω στο σπίτι. Θὰ φορέσω τὸ μουσαμά μου και θὰ πάω κάτω στο ποτάμι μήπως μᾶθω κανένα νεὸ Γρουσοῦζικο καρδίκι αὐτὴ κ' «Φτερωτῆ»; Ὅθά πάρω μαζί μου και τὸν Σίδνεϋ και μπορεί να μείνουμε έξω ὡς τὸ πρωτ. Φρόντισε ὁμοῦ, Βιργίνια, να μείνη ή φωτιά άναμμένη και να ἔχῃς και μερικά φαγώσιμα μέσα στο φούρνο για να κρατηθοῦν ζεστά. Γιατί αν γυρίσουν πίσω, τότε θὰ ἔχουν άνάγκη να πάρουν κάτι για να ζεσταθοῦν και να συνέλθουν... κι' αν τὸς φέρουν...
* * *

Ακούγοντας αὐτὰ τὰ λόγια που ἔκλειναν τὴ φοβερώτερη προῦπόθεση, ή Βιργινία ἔβαλε τὰ κλάμματα.

— Τὰ καίμένα τὰ παιδάκια! ἔκανε. Τὰ καίμένα μου τὰ μικρούλα! Κι' ὁ ἴδιος ὁ Πέτρος σφουγγίσε δὺδ τρεῖς φορές τὰ μάτια του.

Όστερα κατέβηκε στην κάμαρά του, πέρασε ένα ζευγάρι μακρυῆς μπότες, φόρεσε ένα χοντρὸ μάλλινο σακάκι, ἔρριξε ἀπὸ πάνω του τὸ μου-

σαμά του, κι' ἀφού σφύριξε τοῦ Σιδνεϋ, ξεκίνησε μέσα στο σκοτάδι και μέσα στη βροχὴ πὸς ἔπεφτε ἀκόμη με ὀρμή. Κι' αὐτὸς καλὰ-καλὰ δὲν ἤξερε πὸς πήγαινε. Περπατοῦσε στην τύχη, μὴν ἔχοντας σχεδὸν καμμιά ελπίδα πὸς θὰ ξανάβλεπε αὐτοὺς που ἔιχαν χαθεῖ, μὰ νοιώθοντας τὸν εαυτό του καλύτερα ἔξω παρά μέσα στο σπίτι. Κι' ή προσπάθεια ἀκόμη πὸς ἔκανε παλεύοντας με τὴ βροχὴ και με τὸν άνεμο και πὸς ἄθελά του τὸν άπασχολοῦσε ἀπὸ τις πένθημέσ του σκέψεις, τοῦ ἔφερνε κάποιο ξελάφρωμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'

Ἐνα φιλόξενο καταφύγιο

Τὸ μικρὸ τρεμάμενο φῶς πὸς ἔιχε ἴδεν ὁ Τζᾶκ δὲν ἦταν κανένα περιποιημένο ξενοδοχεῖο:

Όστερα ἀπὸ μακρυὰ κι' ἐπίπονη ὁδοιπορία ανάμεσα σε πλημμυρισμένα λιβάδια και σε βάλτους, περνώντας πάνω ἀπὸ λάχκους με νερὸ ἔπου χώνονταν ὡς τὸ γόνατα, οἱ ὁδοιποροὶ, ὀδηγούμενοι ἀπὸ τὸν Ριχάρδο, ἔφθασαν σ' ένα σπίτι πὸς δὲν ἔμοιαζε καθόλου με τὰ παλιὸρα ξενοδοχεῖα πὸς βλέπει κανείς στην Ἀμερική.

Ἦταν ένα σπίτι παλιὸ, μάλλον φτωχικὸ κι' ἀρκετὰ ἀπεριποίητο.

Απὸ ένα στενὸ παράθυρο ἔβγαίνει ή αδύνατη φωτεινὴ ἀκτίνα πὸς ἔιχε ἴδεν ὁ Τζᾶκ και πὸς οἱ ταλαιπωρημένοι ὁδοιποροὶ τὴν εἶχαν χάσει πολλές φορές ἀπὸ τὰ μάτια τους ὡς πὸς να φθάσουν ἐκεῖ.

— Αφού ὑπάρχει φῶς θὰ ὑπάρχουν κι' ἄνθρωποι πὸς ζοῦν ἐδῶ μέσα, εἶπε ὁ Ριχάρδος. Και δὲν πιστεῶ να μᾶς ἀρνηθοῦν τὴ φιλοξενία τους. Χτύπησε τὴν πόρτα και μιὰ χοντρὴ φωνὴ ρώτησε ἀπὸ μέσα.

— Ποῖός είναι;
— Εἴμαστε ναυαγοί, ἀπάντησε ὁ Ριχάρδος. Άνοίξτε μας, σᾶς παρακαλῶ.

— Ἐχετε σκυλιὰ μαζί σας;
— Όχι, μὰ ἔχουμε παιδιὰ. Εἴμαστε βρεγμένοι και ξεπαγιασμένοι ἀπ' τὸ κρῦο. Σᾶς παρακαλοῦμε ἀφήστε μας να μποῦμε μέσα.

— Καλὰ, καλὰ, θὰ σᾶς ἀνοίξω. Μὴν ἔχετε ὁμοῦ σκυλιὰ μαζί σας, ξανάπε ή φωνὴ, γιατί ή γάτα μου, ή Πέρτυ, τὰ φοβάται σαν τὸ διάβολο. Λοιπὸν δὲν ἔχετε...

Ἦ πόρτα ἀνοίχθηκε ἀπὸ ένα γέρο με φαρὰ ἀλλια, πὸς τὸ πρόσωπό του ἔμοιαζε σὰ να ἦταν ἀπὸ ἀργασμένο πεῖσι. Ἐρριξε ένα καχύποπτο βλέμμα στους ξένους, κι' ἀφού πιστοποίησε και με τὰ ἴδια του τὰ μάτια οὐτι δὲν εἶχαν σκυλιὰ μαζί τους.

— Καλὰ, καλὰ, ἔκανε και πάλι. Εἴσαστε σ' ἐλεεινὴ κατάσταση, αὐτὸ τὸ βλέπω. Χοῦλντϋ, Χοῦλντϋ! φώναξε. Ἦρθαν μωσαφιρέσι. Ἔβγα να τὸς περιποιηθῆς, Χοῦλντϋ!

Μιὰ γυναίκα με άνοιχτόκαρδο πρόσωπο βγήκε ἀπὸ τὴ γειτονικὴ κάμαρα.

— ὦ, Θεέ μου! φώναξε. Πὸς εἴσαστε! Σαν βρεγμένες γάτες, μὰ τὴν ἀλήθεια. Ἐλάτε, ἐλάτε στην κουζίνα, γιατί ἐδῶ θὰ μοῦ χαλάσετε τὸ χαλί. Τὸ νερὸ στάζει ἀπὸ πάνω σας. Ἀκολούθησαν τὴν κυρὰ-Χοῦλντϋ στην κουζίνα τρισευτυχισμένοι πὸς εἶχαν ἐπιτέλους βρεῖ ένα καταφύγιο και πὸς ἔνοιωθαν τὴ θλιπworth τοῦ ἀναμμένου τζακιῖοῦ.

— Τί καλὰ πὸς κράτησα άναμμένη τὴ φωτιά ἀπόψε, ἔλεγε ή καλὴ γυναίκα, καθὼς πηγαίνονρχταν μὲς στην κάμαρα για να κάνῃ τόπο για τὸς ξένους της. Ναί, μὰ τὴν ἀλήθεια εἶχανε τύχη, γιατί ἔχετε άνάγκη να ζεσταθῆτε. Μούσκεμμα εἶστε, μὰ τὸ Θεὸ! Μούσκεμμα! Νά, καθήστε να στεγνώσετε καλὰ. Καίμενη μικρούλα, πρόσθεσε κοιτάζοντας τὴ Μπέττυ, πὸς τὰ δόντια της χτυποῦσαν ἀπ' τὸ ρῆγος πὸς αισθάνεται κανείς ὅταν ἔχει περάσει μεγάλο κρῦο κι' ἀρχίζει να ζεσταίνεται. Καίμενη

μικρούλα, δὲ μπορείς να μείνης μ' αὐτὰ τὰ βρεγμένα ρούχα, και οἱ κύριοι ἀκόμη θᾶπρεπε ν' ἀλλάξουν. Ὁ άντρας μου μπορεί να ἔχη να σᾶς δώσει κάτι να φορέσετε, ἔκανε γυρίζοντας προς τὸ Ριχάρδο και τὸ Νίλλερ, και κάτι θὰ βρεθῃ και για τὸ μικρὸ κύριο. Μὰ ή κοπελίτσα ἀπ' ἐδῶ.

— Γι' αὐτὴν σᾶς παρακαλῶ να φροντίσετε πρώτα, εἶπε ὁ Ριχάρδος.

— Ἐγῶ, δήλωσε ὁ Μίλλερ, δὲν ἔχω ἀνάγκη ν' ἀλλάξω. Δὲν είναι ή πρώτη φορά πὸς τὰ ρούχα μου θὰ στεγνώσουν στην πλάτη μου, κι' ἔλ-

ρίους κι' ή κοπελίτσα θᾶρθη μαζί μου ἐπάνω π' πιστεῶ πὸς μέσα στο μπαούλο τῆς κυρίας θὰ βρούμε τίποτα πὸς να τῆς ἔρχεται.

Ἦ Μπέττυ ἀκολούθησε τὴν κυρὰ-Χοῦλντϋ σ' ένα μικρὸ δωμάτιο πὸς βρισκόταν ἀπὸ πάνω ἀπ' τὴν κουζίνα και πὸς ἦταν ζεστὸ και στεγνὸ γιατί οἱ σωληνὸς τοῦ τζακιῖοῦ περνοῦσαν ἀπ' ἐκεῖ. Σὲ μιὰ γωνιά τῆς κάμαρας βρισκόταν ένα μπαούλο, ὁχι πολὺ μεγάλο και ἀρκετὰ καινούργιο και περιποιημένο.

— Τὸ μπαούλο αὐτὸ, ἔξήγησε ή κυρία καθὼς τὸ άνοιγε κι' ἔβγαζε τὰ

Ο ΚΑΛΟΣ ΠΕΛΕΚΑΝΟΣ

— Ἄχ, καλέ μου κύριε Πελεκάνε! Μὲ κληγὰ ή Ἄλεπού... Κρούψτε με, σᾶς παρακαλῶ!
— Ἐμπὰ στο ράμφοσ μου, μικρὸ μου κοτοπουλάκι. Ποτὲ δὲ θὰ σε βρῆ! Και τὸ κοτοπουλάκι μπαίνει...
(Ἐπεται συνέχεια)

πίσω στο Θεὸ πὸς δὲ θάνατι κι' ή τελευταία.

— Κάτι θὰ βρῶ για τὸν κύριο και για τὸ παλληκαράκι, εἶπε κι' ὁ γέρος. Μὰ για τὴ δεσποινίδα... χμ! Δὲν μοῦ λές, γυναίκα, ἐκεῖνο τὸ μπαούλο ἐπάνω;

— Τὸ μπαούλο πὸς μᾶς ἀφησε ή ξένη κυρία τώρα και δὺδ χρόνια; εἶπε ή Χοῦλντϋ. Μᾶ, δὲν ξέρω αν μπορούμε...

— Ἄ, τὴν καίμενη τὴν κυρία, ἔκανε ὁ άντρας της, μπορεί να μὴ τήν ξαναδοῦμε και ποτέ. Μὰ θυμιάσαι τί καλοκαρδίς κι' άνοιχτοχερά πὸς ἦταν. Εἶμαι οἰγουνος πὸς δὲ θα τῆς κακοπαίνονταν καθόλου αν μεταχειριζόμαστε τὰ πράγματα πὸς μᾶς ἀφησε για χάρη τῆς καίμενης τῆς μικρούλας πὸς ἄλλοῶς ἔχει φθὸ νάρπαξῃ καμμια πόντνα.

— Δίχιο ἔχεις, άντρα μου. Λοιπὸν θὰ σ' ἀφήσουμε ἐδῶ με τὸς κυ-

φορέματα, τὸ ἀφησε ἐδῶ μιὰ νέα κυρία πὸς τὴν εἶχαμε νοικάρισα τώρα και τρία χρόνια. Ὅταν ἔφυγε, μᾶς εἶπε πὸς θὰ μᾶς ἔσταλνὲ τὴ διευθυσή της για να τῆς τὸ στείλουμε, μὰ ἀπὸ τότε δὲν ξαναεἶχαμε πιὰ εἶδησή της. Μοῦ φαίνεται, συνέχεια, πὸς τὰ φορέματα αὐτὰ θὰ σᾶς ἔρχονται κάπως μεγάλια, αν κι' ή κυρία πὸς τὰ φοροῦσε δὲν ἦταν και πολὺ ψηλὴ. Μὰ με δὺδ-τρεῖς καρφίτσες...

Σ' αὐτὸ τὸ δίσστημα ή Μπέττυ εἶχε πετᾶξει τὰ φορέματά της πὸς ἔσταζαν. Αἰσθάνοντας μιὰ ἐξαιρετικὴ εὐεξία καθὼς ἔνοιωθε τὴν εὐχάριστὴ ζῆστη τοῦ δωματίου γύρω στο σᾶμα της και καταλάβαινε πὸς ξαναγύριζε ή κυκλοφορία στα παγωμένα μέλη της.

Ἦ κυρὰ-Χοῦλντϋ ἐξακολουθοῦσε να ψαχουλεύῃ μέσα στο μπαούλο.
— Νὰ ένα ὠρατο ζεστὸ φουστάνι

είπε, βγάζοντας μια φοβιστά από χον τρέ μάλλινο βγασμα σε σκούρο χρώμα. Με το φόρεμα αυτό είναι σίγουρο πως δεν θα κρυώσης.

— Μα εγώ δεν κρυώνω καθόλου, είπε η Μπέττυ που είχε βαλθεί κι' αυτή κι' Ξφαχνε στο μπασούλο.

— Νά, αυτό θα μου έρχεται ώ-ραία, έκανε βότερα βγάζοντας ένα φόρεμα από λευκό καμίρι. Τό βρα- σμα είναι λεπτό και μαλακό κι' έτσι θα είναι εύκολο να μαζέψω τη φού-στα στη μέση.

— Βέβαια, βέβαια, έκανε η καλή γριά. Μα το άλλο φουστάνι είναι πιο ζεστό.

(Άκολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΖΟΥΑΗ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΚΑΙΡΟΣ

Άγαπητοί μου,

ΕΝΑ ζήτημα μεγάλο: τε-λείωσε το καλοκαίρι, η κόνιμη προσωρινά για να ξαναρχισή. Ήρθε ο χειμώ-νας, η ο χειμωνιάτικος καιρός αυτών των ημερών είναι μια παρένθεση ά-νώμεσα στο μεγάλο καλοκαίρι και στο μικρό καλοκαιράκι... Κι'είν' ένα ζήτημα, ξέρετε, που ενδιαφέρει πολ-λόν κόσμο. Πρωτα-πρωτα εκείνους που παραθερίζουν σ' εξοχές. Νά μεί-νουν ως το τέλος του Σεπτεμβρη ή κι' ως μέσα του Οκτώβρη, όπως λο-γάριζαν, η να γυρίσουν στην πόλη άρον-άρον; Άκόμα εκείνους που έ-χουν νοικιάσει υπαίθρια θέατρα και τώρα, το μικρό καλοκαιράκι, περιμέ-νουν τις μεγαλύτερες εισπράξεις. Θα τήσουν και φέτος, ή η περίοδος τε-λείωσε και σε λίγο τα υπαίθρια θέα-τρα θα κλείσουν; Κι' όλοι αυτοί συ-ζητούν και προσπαθούν να μαντέ-φουν, να συμπιάνουν, από τὰ διά-φορα «σημεία τῶν καιρῶν». Ρωτούν τους ναυτικούς και τους γεωργούς. Αυτοί ξέρουν τὰ περισσότερα. Μα δὲ συμφωνούν. Άλλοι λένε έτσι, άλλοι άλλοιώς. Πρὸ ὀλίγου ἤμουν σ' ἕναν κύκλο που γινόταν μιὰ τέτοια συζή-τηση. Κι' άκουσα τὰ πιο αντιφατι-κά πράγματα.

— Στη Μακεδονία χιόνισε, έλεγε ένας. Και ξέρετε τί λένε οί χωριάτες για τὸ χιόνι τῶν Σεπτεμβρη; «Είναι χιόνι που ριζώνει». Με άλλους λό-γους ο χειμώνας μπήκε. Βροχές στο έξή, άνεμοί, κρύα, χιόνια. Άντίο, καλοκαίρι!

— Δεν τὸ πιστεύω, είπε άλλος. «Ένας καπετάνιος ἔμένα μου είπε: Άμα χαλάση τόσο τὰ μούτρα του ο

καιρός από τὸν Αὐγουστο — και μή ξεχνάτε πως με τὸ παλιό ἡμερολόγιο ἔχουμε Αὐγουστο ακόμα — είναι σημάδι πως τὸ καλοκαίρι θὰ πᾶη κι' ως τὸ Νοέμβρη. Και λίγες χρο-νιές ἔχουμε τόσο μακρὸ καλοκαίρι; Δὲ θυμάστε πέρσι; Ολο τὸν Οκτώ-βρη ἔδω σκάζαμε ἀπ' τὴ ζέστη. Τὰ χειμωνιάτικα θέατρα, οί κινηματο-γράφοι, δὲν μπορούσαν νάρχισουν παραστάσεις. Καί τὸ Ἑθνικό, που ἦταν ὑποχρεωμένο νάρχιση, ἔβαζε κολόννες πᾶγο για νὰ διατηρή τὴν κλειστή σάλα κάπως δροσερή.

— Τίποτα! είπε άλλος. Ἐγὼ ἔ-χω μιὰ πολὺ σπουδαία πληροφορία. Στη Μακεδονία, ἔλα ἔκεινα τὰ που-λιά που μεταναστεύουν τὸ φθινόπω-ρο, ἔφυγαν ἀπὸ τὰ τέλη τῶν Αὐγού-στου, μάλιστα χάλασε ὁ καιρός. Καί τὸ ἔνστικτο τῶν πουλιῶν δὲν γελιέται ποτέ. Κατάλαβαν δηλαδὴ πως τὸ χάλασμα τοῦ καιροῦ δὲν ἦταν προ-σωρινό. Ὡστε τὸ καλοκαίρι δὲν θὰ ξαναγυρίση, μπήκε ὁ χειμώνας!

Άν με ρωτήσετε τώρα και μένα, θὰ σὰς πῶ πως δὲν ξέρω τίποτα. Καμμιὰ γνώμη δὲν ἔσχημάτισα ἀπ' αὐτὰ που άκούω. Οί μετεωρολόγοι, τόσο οί ἐπιστήμονες ὄσο κι' οί ἔμ-πειρικοί — οί θαλασσινοί, οί χωριά-τες, οί κυνηγοί, οί ταχυδρομοί κλ.— βγαίνουν τις περισσότερες φορές γε-λασμένοι. Ἐνα μόνο ξέρω: πως λυ-πάμαι με τὴν πρόβλεψη πως μπορεῖ νὰ μπήκε ὁ χειμώνας ὀριστικά. Γιατί μ' ἄρσσει πολὺ τὸ «μικρὸ καλοκαί-ράκι»!

Ἀπολαμβάνω αὐτὴ τὴν ἐπο-χὴ που ὁ ἡμέρες — οί σεπτεμβριανές, οί οκτωβριανές, οί νοεμβριανές καμμιὰ φορὰ — είναι τόσο ζεστὲς που θυμίζουν Ἰούλιο, κι' οί νύχτες γλυκειές και δροσερές σάν ἀνοιξιὰ-τικες. Κι' αὐτὸ χωρίς νὰ παύη νὰ είναι φθινόπωρο με ζῶηρα χρώματα, με μαγικές δύσεις, με σύντομα μα δλονόκινα σούρουπα, και με δέντρα γραφικά, κιντρινοφυλλισμένα. Ὡς-τόσο τὴν ἡμέρα λαλοῦν τριτζίκια και τὴ νύχτι τριτζίκια. Κι' ἡ ζῶη τοῦ υπαίθρου ἔξακολουθεῖ, κι' οί ἀ-κρογιαλιές ἔχουν κίνηση, και τἀνοι-χτὰ θέατρα δίνουν ἀπογευματινές και βραδυνές παραστάσεις, κι' ὁ κό-σμος, με φιλά ρούχα — κάπου-κά-που νὰ ἰδῆς κανένα γεροντικό επα-γωγόρι — κάθεται στὰ νυχτερινὰ κέντρα και παίρνει τὸ παγωτό του. Καλοκαίρι μέσα στο φθινόπωρο...

Είναι σὰ νὰ τρώω φρέσκο πορτοκί-λι τὸν Ἰούλιο ἢ φρέσκο σταφύλι τὸ Γενάρη. Ἡ νὰ βλέπω ἕνα νέον ἄν-τρα, σ' ὀλη του τὴν ἀκμή, χωρίς μιὰ ρυτίδα, χωρίς μιὰ ἀσπρη τρίχα, και γάκωω πως εἶν' ἔξηντάρης.

Κάτι τέτοια παράκαιρα μου προξε-νοῦν και θαυμασμὸ και χαρά. Ἐτσι είναι και τὸ φθινοπωριάτικο καλο-καίρι...

Θὰ τῆχουμε λοιπόν και φέτος; Ἡ σε λίγο θὰ βάλουμε χειμωνιάτικα και θανάψουμε τὰ τζάνια; Μοῦ φαί-νεται πως ἔσας δὲ σὰς νοιάζει καθό-λου. Ἐτσι κι' ἔτσι οί διακοπές τε-λείωσαν και τώρ' ἀνοίγουν τὰ σχο-λεῖα. Τί σὰς χρειάζονται πᾶ οί κα-λοκαιριές; Οὔτε περίπτωση, οὔτ' ἐκ-δρομές, οὔτε μπάνια. Μαθήματα μό-νο και, τὸ βράδυ στο σπῖτι, μελέτη.

Άς κάνη και χειμῶνας, καλύτερα! Πιὸ εύκολο τὸ παίρνει κανείς ἀπά-φαση πως ἤρθε ἡ ὄρα τῆς ἐργασίας. Ἐπειτα, λίγα θέληγητρα ἔχει κι' ὁ χειμώνας; Ἀσχημα είναι τὰ χιονι-σμένα τοπεῖα; Δὲν ἔχουν τὴν ποιη-σὴ τους τὰ σύννεφα, τὰστραπόδρον-τα, ὁ κρότος τῆς βροχῆς, τὸ σφύρι-μα ἀκόμα τοῦ ἀνέμου; Φτάνει νὰ ὑπάρχει σκεπὴ που νὰ μή στάζη, παράθυρα που νὰ κλείνουν καλά, γερὰ παπούτσια, ζεστὰ ρούχα και τζάνκι για τὴ βαρυχειμωνιά. Μ' αὐτὰ δὲν είναι δικὴ σὰς δουλειά. Ὁ μπα-μπὰς κι' ἡ μαμμά θὰ φροντίσουν. Σεῖς θὰ πηγαίσετε στο σχολεῖό σὰς, θὰ κάνετε τὸ μάθημά σὰς, και τὸ βράδυ, κλεισμένοι στὴν κληροῦ-κα σὰς, θὰ μελετᾶτε...

Φυσικά, ἡ ζῶη αὐτὴ θάχη και τις διακοπές τῆς, τις ἀναπαύσεις τῆς, τις διασκεδάσεις τῆς. Είναι οί Κυριακές, είναι οί γιορτές — και πόσες ἔχει ὁ χειμώνας! — είναι ἀ-κόμα οί γλυκερές χειμωνιάτικες ἡ-μέρες, θταν ὁ δάσκαλος λέη: «Παι-διά, ἄς μὴν κἀνουμε σῆμερα μάθη-μα. Πᾶμε ἔξω νὰ χαροῦμε τὴ λια-κάδα!» Τὸ ἴδιο και τις σπᾶνιες στὰ κλίματά μας ἡμέρες που στρώνει τὸ χιόνι: «Πᾶμε ἔξω νὰ κἀνουμε χιο-νοπόλεμο. Μήπως θὰ χιονίση κι' αὔ-ριο;» Ἐτσι κι' αὐτὲς οί καθημερι-νές, με τὴ λιακάδα ἢ με τὰ χιόνια, είναι σὰ γιορτές...

Μὰ τί σὰς λέω τώρα; Δὲν ἤρθε δὲ ακόμα ὁ χειμώνας, οὔτε είναι βέ-βαιο πως θάρθη τόσο γρήγορα. Ἐ, ἄς ἔρθη με τὸ καλὸ και... τὰ ξαναλέμε.

Σὲς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΟΥΡΟΥΠΟ ΣΤΗΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

Κεντάει ἡ μικρούλα ἀντικρινὰ μας Τὸ ἄλφα βῆτα στὸν καρβὰ τῆς. Καί κάθσ τόσο σιαματάει. Νὰ κλημαρῶση τὴ δουλειὰ τῆς.

Βασιλικὸς σγουρός, στὴ γλάστρα, Στολλάει τὸ μικρὸ μπαλκόνι. Τὸ παναρίνι ἔχει κουρνιασοί. Γιατί κι' ἡ νύχτα ἀεροζυγώνει.

Κάτω, αὐτοκίνητα κι' ἀμάξια Πολλὰ περνοῦν γοργὰ με ρόβτους. Ὁ χότζας τοῦ πιστοῦς φωνάζει. Νὰ προσκνήσουν τὸ Θεὸ τους.

Μακρὰ ξανοίγω, με μιὰ λύπη, Τῆς θάλασσας μιὰ πλὴ λουρίδα. Τῆς θάλασσας που μὰ χωρίζει Ἀπ' τὴν ἑλληνικὴ πατρίδα.

Συγτὰ, ἀπὸ κάποια μυρμαρία, Φτάνει στ' αὐτιά μου γλυκὸς ἄχος Ἐνὸς βιολιοῦ... Μοῖ φέρνει κλάμμα Κι' ἕνα κρυφὸ λυγμὸ στο στήθος.

Τώρα, στο σκούρο τὸ βελούδο Τοῦ ὄρανοῦ λάμπουν διαμάντια, Τ' ἀστέρια... σάν ἀγγέλου μάτια. Που μὰς κοιτάζουν με συμπάθεια. Τάσος Δορξής

Ο ΖΟΖΟΣ ΚΙ' Η NINETTA

Ὅταν τὸ τραῖνο ἔφθασε στο σταθ-μὸ τοῦ Ἐρετᾶ, εἶδαν νὰ κατεβαῖνη ἕνα μικρὸ κοριτσάκι, με μεγάλα μάτια φοβισμένα. Ἦταν τριῶν ἢ τεσσάρων χρονῶν κι' ἑμπρός του ἔχε κρημ σιμέ-το ἕνα χαρτί που ἔλεγε:

— Πηγαῖνο στο δούλο τῶν ὄραφανῶν τοῦ πολέμου, στο Ἐρετᾶ, κι' εἶμαι ἀ-φημένη στὴ φροντίδα τῶν ταξιδιωτῶν. Ἦταν ἡ Νινέττα Μπριζοῦ. Τὴν περιέμεναν. — Πῶς ονομάζεσαι; τὴ ρώτησαν. — Νινέττα, εἶπε σιγανὰ. — Νινέττα Μπριζοῦ, δὲν εἶν' ἔτσι; — Μάλιστα. — Σε δούλο, τῆς λέει κάποιος, εἶ-ναι ἕνα ἀγοράκι, ἔξη χρονῶν, που ὀνο-μάζεσαι κι' αὐτὸ Μπριζοῦ, Ἰωσήφ Μπριζοῦ.

— Ἐχεις ἀδελφὸ, Νινέττα; — Τὸ μικρὸ κοριτσάκι, ἀφου σκέφθηκε, εἶπε: — Τὸ Ζοζὸ.

— Καλὰ, λοιπόν, εἶναι ἐδῶ. Σε λίγο θὰ τὸν ἰδῆς. Ὁ πατέρας τους ἦταν στρατιώτης. Ἡ μητέρα τους εἶχε πεθᾶνε. Κι' ὁ φοβερός πόλεμος, ἀφου κατέστρεψε τὸ χωριό τους, ἔχωρισε τὰ δυὸ παιδιά.

Ὅταν λοιπόν ἡ Νινέττα ἔφθασε στο δούλο, ἡ διευθύντρια τὴν ὠδήγησε ἔμ-πρὸς σ' ἕνα ὀμιλο παιδιῶν. — Αὐτὸ τὸ κοριτσάκι τίμος εἶναι ἀ-δελφὴ; εἶπε. — Ἐνα μικρὸ ἀγόρι σηκώθηκε.

Ἡ Νινέττα ἀμέσως ἀπλωσε τὸ χέ-ρι τῆς κι' εἶπε: — Ὁ Ζοζὸς! — Ὁ ἀδελφός κι' ἡ ἀδελφὴ φιληθήρα-νε και καθῆσαν κλάι-κλάι. Τis ἄλλες μέρες, τους εἶδανε νὰ περπατοῦν και νὰ συζητοῦν σιγανὰ. Ἀκόμη παρατήρησαν, οἱ στο πρόγευ-

μά τους τρώγανε μόνο τὸ φουμι τους και φυλάγαν τις σοκολάτες τους.

Ἦταν πολὺ φρόνιμο και τὰ δυὸ, και τὸ περιλοοῦνταν περισσότερο, γιατί ἔχσαν μάθει, οἱ οί πατέρας τους σκο-τάθθηκε ἐνδόξως στις μεγάλες μάχες τοῦ Μᾶρνη.

Ἐνα πρωὶ πῆγαν στο γραφεῖο τοῦ διευθυντοῦ. — Τί θέλετε ἰδῶ, μικρά μου; τους ρώτησε.

— Ἠλάθαια. λέει ὁ Ζοζὸς, παρουσιᾶ-ζονται ἕνα πακέτο κακοδικλωμένο, ἤλ-θαια νὰ σὰς δώσουμε νὰ στείλετε αὐ-τὸ στο μπαμπά, που εἶναι στὸν κλέριο.

— Καί τί ἔχει μέσα αὐτὸ τὸ πακέτο; — Σοκολάτες, λέει ἡ Νινέττα. — Τριάντα πλακάκια, πρόσθεσε ὁ Τότης.

Τὰ κοιτάξε ὁ διευθυντῆς ἐκκλητός και συγκινημένος. — Καλὰ, Ζοζὸ, καλὰ, μικρὴ μου Νι-νέττα, τους εἶπε κι' ἡ φωνὴ του ἔτρε-με. Θὰ στείλουμε αὐτὸ τὸ πακέτο στο μπαμπά σὰς και θὰ εἶναι εὐχαριστή-μος ἀπὸ τὸ Ζοζὸ και τὴ Νινέττα. Πη-γαίνετε νὰ παίξετε. Εἰστε δυὸ καλὰ παιδιά.

(Ἀπ' τὸ Γαλλικό) Ἐλληνικὸν Ἰδεῶδες

ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΒΑΦΤΙΣΗ

Ἦταν ἡ ὄρα που ὁ ἥλιος καιει με τὴ μεγαλύτερῃ του κᾶφα. Μέσ' στὴν ἡσυχία τοῦ μεσημεριοῦ, ἤμουν ἑσκαλ-μένος σ' ἕνα ἄποικο μέρος τοῦ κή-που και διάβαζα κάτι.

Ἀπὸ πάνω μου ἕνα τζιτζῆμι με τὴν πιπίζα του με διασκέδαζε και μερικά πουλάκια, που τερτίλιζαν κάπου-κάπου ἔκει κοντὰ, μου κρατοῦσαν συγκροφία.

Ἐαφνικά ἀνοίγει ἡ πόρτα και βλέπω μιὰ παρὰ ἀπὸ καμμιὰ δεκαρὶα πνιτσι-ρίκους, ἀγοράκια και κοριτσάκια μαζί, νὰ μπαίνουν μέσα. Τοῦς εἶχε φέρε τὸ ξεθερράφι μου και τοῦς ἔβαλε νὰ κα-θῆσουν σε δυὸ-τρία παγκᾶκια.

Ἐγὼ, περίεργος ἀπ' τὴν ἀπρόοπτη αὐτὴ ἐπίσκεψη, ἄρσησα τὸ διαβάσμα. Μερικά κοριτσάκια σηκώθηκαν τότε και πῆγαν σ' ἕνα μέρος ὀπου ἀρχισαν ν' ἀνοίγουν δέματα και σπικουλλήτσες που ἔχαν μαζί τους, και ν' ἀραδιάζον ἐπάνω σ' ἕνα πανὶ κομψέτα, γλυκίσμα-τα και φρούτα.

Σὲ λίγο εἶδα και τὸ ξεδελεφάκι μου νὰ φέρη μαζί μ' ἕναν ἄλλο πιστορικό ἕναν κουβὰ νερὸ και νὰ τὸν βάζη στὴ μέση.

Ἡ περιέργειά μου τότε εἶνε ἐκ-πλήρη. Μὴ μπορῶντας νὰ τὰ ἔξηγησω ἄλ' αὐτὰ, ἤμουν ἔτοιμος νὰ σηκωθῶ ἀπ' τὴ θέση μου και νὰ πάω κοντὰ τους, ὅταν εἶδα νὰ βάζη ἕνας ἀπ' τοῦς πιστορικούς στο κεφάλι του ἕνα καπέλο φτιασμένο μ' ἐφημερίδα και νὰ παίρνη σὰ χέρια του ἕνα... γατάκι.

— Ἐνα μικρὸ, ὀρατὸ γατάκι που θὰ τῶ-χαν ἴσως φέρε μαζί τους.

Τώρα πᾶ τὰ καταλάβαινα δία! Οί μικροί ἤλθαν για νὰ κάνουν — τι νομίζετε; — βαφτίση.

Ναί! Ἦλθαν για νὰ παίξουν βα-φτίσια πούναϊ ἐν' ἀπ' τὰ πιο ἀγαπη-μένα παιχνίδια τῶν παιδιῶν. Ἄλλ' ἡ-

θελαν, φαίνεται, νὰ κἀνουν μιὰ μεταε-ροδμηση στὴν παιδιᾶσικη αὐτὴ ἱερο-τελεστία: ἀντί δηλαδὴ τῆς ἀφύχης κού-κλος, ὀπως γίνεται κόθε φορὰ, θέλη-σαν νὰ βουτήξουν στο νερὸ ἕνα ἔμφυ-χο. Καί βρήκαν τὸ ἄδωο και δυστυχι-σμένο γατάκι για νὰ πληρώση με τὸ μπάνιο του τὴν παραξενιά τους.

Χωρὶς νὰ ξέρουν οἱ δυὸ μάτια τοῦς κοιτάζαν — δὲν με ἔχαν δεῖ ἐπειδὴ ἡ-μουνα κρυμμένος πίσω ἀπὸ μερικὲς γλάστρες — οἱ πιστορικοί ἀρχισαν τὴν τελετὴ τοῦ μυστηριοῦ.

Ἐνα κοριτσάκι πῆρε ἕνα πανὶ και πᾶνω σ' αὐτὸ ἔβαλαν τὸ γατάκι. Ἐ-κείνο, ἡμερο ὀπως ἦταν, δὲν πρόβυλε τὴν παρακινή ἀντίσταση.

Ὁ αὐτοσχέδιος καπάς — αὐτὸς που ἔβαλε τὸ καπέλλο ἀπὸ ἐφημερίδα — κῆρσ τὴ θέση του γύρω ἀπ' τὸν κουβὰ με τὸ νερὸ, δυὸ ψάλλες ἀρχισαν νὰ ψάλ-λουν ὀτι τοῦς κατέβαινε, και τ' ἄλλα παιδιὰ σηκώθηκαν και παρακολουθοῦ-σαν με ἄθηρασκηνικὴ κατανύξη.

Ἠλθε τέλος ἡ ὄρα νὰ βουτήξουν τὸ βαφτιζόμενο στὴν κολυμβήθρα. Ὁ πα-πὸς πῆρε στὰ χέρια του τὸ γατάκι, που ἀπ' τὴ φασαρία που γινόταν γύρω του στριφογύριζε και νιαούριζε παρακαλε-στικά.

Ἄλλ' ἐνῶ ἦταν ἔτοιμος νὰ τὸ βου-τήξῃ στο νερὸ, σηκώθηκε ἀπὸτομα και με μιὰ φωνὴ τοῦς σταμάτησα.

Εἶδα ὀλα τὸ προσωπάκι νὰ στρέ-φονται πρὸς ἔμένα μ' ἐκπληξη και φό-βο. Μὲ μᾶς πᾶσανε οἱ ψαλμοῶδες.

Τότε, για νὰ μή τοῦς λυπήσω πολὺ, κατόρθωσα νὰ τους πᾶσω ν' ἀρῆσουν τὸ γατάκι ἤσυχο και νὰ βαφτίσουν, ὀ-πως πάντα, μιὰ κούκλα.

Κι' ἐτσι, ἐνῶ οἱ μικροὶ βουτοῦσαν μιὰ κοκκαλένια κούκλα στο νερὸ και γελοῦσαν με τὴν καρδιά τους, τὸ γα-τάκι ρουθοῦνιζε λίγο πιὸ κέρα ἀμερι-μο.

Και σκεπτόμουν τί θὰ εἶχε ὑποφέρει τὸ κακόμοιρο, ἐν δὲν τόχαινε νὰ βε-θῶ ἔκει τὴν ὄρα τῆς βαφτίσης.

Λήμνιος Ἀνθός

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΤΥΦΛΟΥ

... Δὲν θέλω τίποτα ὁ καίμενος μες στο σκουᾶδι φυλακισμένος μικρὸ βόθθαι πάντα ἱστῶ κόσμο δὲν ἔλειπε, κόσμο ἔκῶ...

Πάντα σάν περνᾶω ἀπ' τὴ στορφή τοῦ μικροῦ ἀνηφορικοῦ δροῦμο, άκούω τοῦς πονεμένους αὐτοῦς στίχους, που τραγοῦδα ἕνας τυφλός. Πάντα κάτι τοῦ ρίχνο, νομίζοντας πως αὐτὸ φθάνει. Μιὰ μέρα ὀμως δε βάσταξα, και πλη-σισα κοντὰ, πολὺ κοντὰ στο περὸβλι που καθόταν. Ἠθελα νὰ μάθω τὴν ιστο-ρία τοῦ συμπληθηκοῦ αὐτοῦ τυφλοῦ. Στο σκληρὸ λιωμαμένο του πρόσωπο, ζωγραφίζον ἡ δυστυχία κι' ἡ θλίψη.

— Καλημέρα, μπαμπά. — Καλῶς τον. — Τί γίνεσαι; — Τί νὰ γίνω; Μὰ ὑπάρχει κανείς που ενδιαφέρεται για μένα, τὸν ἀση-μαντο, τὸν καταφρονεμένο τυφλό.

— Ναί, μπαμπά. Άκουσα τοῦς θλιμ-μένους σου στίχους κι' ἠθεθαι ν' ἀκού-σω τὴν ιστορία σου.

— Ἄχ! παιδάκι μου. Ἡ ιστορία μου είναι τόσο θλιβερά. Μὰ θὰ στὴν πᾶ ἀπὸ τὸ θέλεις.

Ἐσοβήθει λίγο κι' ἀρχίζει: — Ἐἶδα κι' ἐγὼ μιὰ φορὰ τὸ σπιτὰ

κι μου. "Μηναινα κι' εγω κάποτε εύτυχιμένος. Θυμάμαι σαν ναιερο το καθορό δασεωμένον μου σπιτάκι με το μικρό κήπο. Μέσα σ' αυτό είχαν άπλασθεί καλά οι φτεροφύγες της εύτυχίας. Μα ο δσπλαγχνος χάρος χτύπησε την πόρτα μας, μπήκε μέσα φοβερός και πήρε το μονάκριβό μου παιδί, το Χρήστο μου.

«Μά δεν έφτανε μόνο αυτό. Σε λίγο με ξανακαλούν στον πόλεμο. Κάτι μου τόλεγε μέσα μου, πως κάτι θα πάθαι. Κι' ή προαισθησή μου άληθινά θωπε. Ήταν θυμούμαι ένα σούρουπο. Θά κάνανε έφοδο για την κατάληψη ενός ύψους. Την ώρα, που με τά στήθια μας φουσκώμενα από ένθουσιασμό κι' άγάπη για την πατρίδα, όρμούσαμε μέσ' στή φωτιά, ένα έχθρικό άεροπλάνο, οίχονοντας άέρια, μάς σφάβα. «Άλλά τί δυστυχία μου μετριάσει ή σιγή, πώς έπαθα πολεμάντας για την πατρίδα!»

Και σηκώνοντας το τριμμένο γίλέκο του, άφησε να φανή το μέταλλο της τιμής. Το πρόσωπό του έλαμπε από περηφάνεια.

Με πονεμένη καρδιά παίρνω άργά-άργά το δρόμο για το σπίτι μου, ενώ στ' αυτιά μου ξαναόχουνται οι σίγχοι του φτωχού με τιμημένου τυφλού:

... Δέν βλέπω τίποτα δ καιμένος μέσ' στο σκοτάδι φολιασμένος μικρή δουβέια πάντα ζητώ κόσμο δέν βλέπω κόσμο άνω...

Πειραιωτάκι

ΣΟΝΕΤΟ

ΤΟ ΠΟΝΕΜΕΝΟ ΑΓΓΕΛΟΥΔΙ

Την όμορφη ματιά σου λυπημένη Ποτέ μου δέν την είχα άντικρουμένα, Την έβλεπα φωτιστεφανωμένη Με ξενισιαστές λουλούδια δλανθισμένα.

Μά ήλθε μια θλιβερή και μαύρη ήμέρα, Άγρια φυσόσης άγέρας μανιασμένα, Βογγούσε ή θάλασσα και κάτω πέρα Και τά λουλούδια γύριαν μαρμαμένα.

Τότε ξανάδα τη γλυκειά ματιά σου, Μά άλίμονο, τότε ήταν δαυρουμένη, Καθρέφτιζε τον κόνο της καρδιάς σου.

"Έγυια το κεφάλι πιζαριμένη Και σκέφτηκα, άνοιξιάνικο λουλούδι, Πρέπει να νοιώθω πόνο ένα άγγελουδί; Ίκιάδριτες

ΒΡΑΔΥΝΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

Τό φηγιάκι πρόβαλε τό χλωμό του κεφάλι πίσω άπ' τό βουνό, οίχονοντας τις άσμένιες του άκτινες γύρω.

Τά ήσυχα νερά της θάλασσας μόλις τώρα ρουιδάναί ένα έλαφρό άεράκι, και μια βαρονούλα με άσπρο πανί γλυστρά έπάνω στή κυματάνα, άφίνοντας ίσσο της μια γραμμή από άφρούς.

Γύρω άπλώνεται βαθιά σιωπή. Μόνο τό μονότονο τραγούδι του τζιτζικά άκούεται.

Καθισμένη στή βεράντα, κρατώ ένα μαρμαμένο τριαντάφυλλο στο χέρι, ενώ τό μάτια μου πλημμυρίζουν δάκρυα.

Άλήθεια! πόσα πράγματα μου θυμίζει αυτό τό τριαντάφυλλο.

Ήταν ένα χαλοκαριάτικο άπόγευμα. Ή τελευταία σχολική μέρα, δ τελευταίος διαγωνισμός.

Ήτοιμάσθηκα ν' άποχαιρετήσω τη φίλη μου Νίνα, όταν έκσπινη μου είπε:

— Λούλα, επειδή έξω δτι άγαπάς τά λουλούδια, σου χαρίζω αυτό τό τριαντάφυλλο για να με θυμάσαι. Χωριστήκαμε, Αυτό όμως τό μαρμαμένο λουλούδι μάς κρατεί ένωμένες πάντα.

"Έτσι κι' άπόψε που είδα τό ξερό λουλούδι, θυμήθηκα την άγαπημένη μου φίλη...

Ή ώρα είναι προχωρημένη, τό φηγιάκι πλησιάζει να δύση, δ άέρας δυναμώνει και πέπει να πάω να κοιμηθώ. Νάσαι ήσυγη όμως, Νίνα μου, δτι ποτέ δε θα ξεχάσω τις ώραιές ώρες που περάσαμε μαζί στα ξεγνοιασια σχολικά χρόνια

Άγνή Καρδιά

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Μεταξύ φιληνάδων. Ή μιά: — Αύριο έχω τά γενέθλιά μου.

Ή άλλη: — Κι' εγω αύριο τό γιορτάζω. Τί περιεργα, γεννηθήκαμε την ίδια μέρα!

Κι' ή μικρή Σοφία: — Μπα; είστε λοιπόν ίδιμοι;

(Γεγονός) **Λυσόχαρτο**

Μαμά: — Λοιπόν, Αελέ, πώς πήγες σήμερα στο σχολείο;

Αελέ: — Φαντασόν, μαμά, κανείς άπ' όλη την τάξη δε μπόρεσε ν' άπαντήσει στο mia έρώτηση του δασκάλου.

— Μπράβο σας! Και τί έρώτηση ήταν;

— Ο δάσκαλος μάς ρώτησε: «Ποιός έσπασε τό γυαλί της πόρτας;» ... **Δανάη**

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 261ΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΛΥΣΕΩΝ

Προεβαίνοντας την 3 Σεπτεμβρίου 1932 προς εύρεσιν των λύσεων των εις τα φύλλα της Διαπαλασίσεως Σεπτεμβρίου, Οκτωβρίου και Νοεμβρίου 1932 δημοσιευθεισών 179 Πνευματικών Άσκήσεων.

(Οι áκολουθούντες έκαστον όνομα τρεις αριθμοί σημαίνουσι: δ πρώτος τάς ερωτήσεις όρθας Λύσεως, δ δεύτερος τά Έβδομα Λύσεων και δ τρίτος τά Έβδομα Έπιφωνή, συμφώνως με τον Όδηγόν του Συνδρομητού, Κεφ. Α', § 25.

Οι Ίσόμενοι όλων των τάσεων έχουν τό δικαίωμα, οι μόν οι Α' Βραβείου να δημοσιεύσουν την εικόνα των επί πληρωμή δρ. 40 δια τά έξοδα του κλισιό, και να γοράσουν, έντός τριμήνου το παλδ από σήμερα, (δύοι κατόπιν παραγράφεται τό δικαίωμα τουτο), ένα οιονδήποτε θέλουν τόμον «Διαπλάσεως» των έτών 1894 — 1932 (Β' Περίοδος) με έκπτώσιν δέκα πάντε (15) δραχμών. Οι τοι Β' Βραβείου ν' αγοράσουν όμοιον Τόμον με έκπτώσιν δέκα (10) δρ. και οι τοι Γ' με έκπτώσιν πάντε (5) δρ. (Ίθα και Όδηγόν Συνδρομητού, Κεφ. Ε' § 6 και 7).

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (Από 16 έτών και άνω, καθώς και όσοι δέν έσημείωσαν ήλικίαν).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: **Μεριστοφελής**, 167, 17, 7.

Ίσόμενοι: Κυρά Φροσύνη, 171, 18, 7. Έσπειρος Λόρδος, 166, 17, 7. Αριελά, 169, 17, 7. Έδίθ, 164, 17, 7. Βέδας, 168, 17, 7. Αίγλη, 168, 17, 7. Ερειθή, 171, 18, 7. Νέλλη, 177, 18, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: **Λάμωνα**, 154, 16, 7. Νέα Έλλάς, 151, 16, 7.

Ίσόμενοι: Παλιδά Άθήνα, 157, 16, 7. Αργάμπελη, 144, 16, 7. Πολυβούτης, 154, 16, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: **Άνεμώνη του Βουνού**, 140, 14, 7. Έλλάς του Μέλλοντος, 128, 13, 7.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Κεφαλλονίτης, 108, 11, 7. Αήνιος Άνθός, 119, 13, 7. Γλυκειά Παρηγορία, 88, 9, 4. Ρασιουτιν, 85, 9, 4. Δανάη, 112, 12, 6.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Λόρδος Βύρων, 66, 7, 4. Φίδορο του Αεβάντε, 80, 8, 4. Ζέφυρος, 48, 5, 3. Μελαχορινός Ίπκότης, 78, 8, 4. Εδδθα. Β. Τσιγγούνης, 61, 7, 8.

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΙΣ (12—15 έτών)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: **Άνθιαμένη Λεμονιά**, 165, 17, 7.

Ίσόμενοι: Λασόχαρτο, 154, 16, 7. Μυστηριώδης, 143, 15, 7. Δικέφαλος Άετός, 150, 15, 7. Νυφούλα τ' Ούρανοϋ, 168, 17, 7. Περγάμηνη Άδρα, 143, 15, 7. Ναις, 171, 18, 7. Μαγνήτης, 157, 16, 7. Ντάλια, 148, 15, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: **Πειραιωτάκι**, 139, 14, 7. **Λευκιάτας**, 127, 13, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: **Χωρίς Φτερά**, 120, 12, 6. **Θούριος του Ρήγα**, 107, 11, 7. **Ολιβερός Κρόμβελ**, 108, 11, 7.

Ίσόμενοι: Τριφασικόν, 121, 13, 7.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Φεμινίστρια, 80, 8, 4. Παπαρούνα, 87, 9, 6. Μικρός Ρουμелиωτάκος, 108, 11, 6. Νηριός του Παγασικου, 72, 8, 5.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Ξανθό Ποντικιάκι, 10, 1, 1. Έδίθ, 38, 4, 3. Χασαγγή της Δέσβου, 41, 5, 2. Πληγωμένος Άετός, 80, 8, 5. Φαράος, 68, 7, 4. Δάκρυ Ψυχής, 37, 4, 6. Μικρός Εισφομάχος, 24, 8, 1. Ααγός Νο 2, 9, 1, 1. Κωνστ. Μαυροκορδάτος, 20, 2, 1. Άτλαντίς, 34, 4, 3. Μικρά Άλσαςίς, 70, 7, 4. Άσάλευτη Ζωή, 21, 3, 1. Τραγουδιότης, 23, 8, 3. Μακεδονικόν Έντελβάς, 29, 8, 2. Ίωάννα Α. Τζελεπίδου, 50, 6, 7.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (11 έτών και κάτω)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: **Δάντης**, 131, 14, 7.

Ίσόμενοι: Μικρή Πεταλουδίτσα, 148, 15, 7. Άλκηστις, 104, 11, 7. Θούριος, 108, 11, 4. Βρονούλα 117, 12, 6.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: **Βεδουίνος**, 78, 8, 3.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: **Άνθισμένη Γαζία**, 26, 8, 1.

Η ΔΙΑΠΑΛΑΣΙΣ

Παρακαλώ πολύ όσους χρωστούν τη συνδρομή τους να τη στείλουν τό γηγιορμένο. **Άς έχουν άπ' όψει τους, δτι οι συνδρομές αυτές είναι ό μόνος μου πόρος ή καθυστήρηση έπαρμένους δημοκλήους πολύ τό έξογο μου πού άπειτεί όχι μόνο μεγάλους κόπους, αλλά και μεγάλα έξοδα.**

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΑΛΑΣΗΣ

Άθήνα, 42 όδός **Ευριπίδου**, την 14 Σεπτεμβρίου 1933

ΕΝΗΜΕΡΑ, καθώς βλέπεται, δημοσιεύω τίσποτελέσματα ενός Διαγωνισμού Λύσεων, του τελευταίου από τους προειρημένους. Και τίσποτελέσματα του Διαγωνισμού Ήκθόσεως, που παίρνουν πολλόν τόπο, τάνέδχλα για τό έρχόμενο.

Θά σής δώσω μια σπουδαία ειδήση: Αυτόν τον Άγούστο συμπληρώθησαν είκοσιπέντε χρόνια από την πρώτη παραστάση της «Φωτεινής Σάντηρ» (1908) ενός από τά καλύτερα θεατρικά έξογα του κ. Ένεποούλου που ειχε τότε μικ άπριγραπτή έπιτυχία με την Κυβέλη. Αύτή την εβδομάδα λοιπόν, στο θέατρο Άλικής, θά γιορτασθή ή Είκοσιπενταετηρίς με μια πανηγυρική παραστάση, που θά είναι και τιμητική της Άλικής, ή οποία πρώτη φορά θά εμφανισθή ως Φωτεινή Σάντηρ, ο' ένα ρόλο δηλαδή που τον έδδξικος ή μεγάλη μητέρα της. Κι' αυτό θά είναι τό πιο συγκινητικό ή κόρη που διεαδέχεται και συνεχίζει τη μητέρα. Σημειώετε, ότι για τη νέα της αυτή εμφάνιση, δ κ. Ένεποούλος ξαναγράφε τη «Φωτεινή Σάντηρ» άπ' την αρχή ως τό τέλος, ώστε τό καλό έξογο, τό γραμμένο δδω κι' είκοσιπέντε χρόνια, να παρουσιασθή ως σημερινό. Τά μεγαλύτερα Διαπλαστικά, άγορία και κορίτσια, δέν πρέπει να λείψουν από την πανηγυρική αυτή παραστάση. Κι' όσα δέν μπόρεσουν, επειδή θά είναι βραδινή, άς πάνε στην άπογευματινή της Περικτής.

Αύτή την εβδομάδα, ή γραμματοπλημύρα, καδιά μου, «πής τά ερια». Γι' αυτό δάπανήσω μάλλον με λίγα λόγια στον καθένα.

Μ' αυτός δ καιρός, **Θάλη Βλαστά**, επικρατεί σ' όλη την Έλλάδα. Γι' αυτό σής γράφω σήμερα κι' δ κ. Φαίδων. Περιμένω τις έντυπώσεις σου από τη Θεσσαλονίκη. Χάρω, **Λευκάτα**, που οι άπορρίψεις δέν σέ άποκαρδιώνωσι, όπως ένόμιας παρεξηγώντας με φράση σου. δέν άπορά για τη μεγάλη αντίπωση που σου έβκαμαν οι «Άθλιοι» του Οδύγη. Είπ' εν' άθάνατο άριστοέργημα!

Έυχαριστώ, **Νικήτρια Έλλάς**, για τό ξεσπάθωμα που μου έτοιμάζεις. Ή «Νέα Έστία» είναι περιοδικό για μεγάλους. Έύχομαι στα γενέθλιά σου να ζήσης ως που τά 12 να γίνουν 100!

Τό είπα πολλές φορές, **Μίκυ-Μάους**. Για τό Σελίδα μπορεί να στέλνη κανείς με όσα ψευδώνυμα έχει—καί δύο, και τρία—άλλά... σάν ένας άνθρωπος, όχι σάν δύο ή σάν τρεις. Ένα κομμάτι του δηλαδή θά τό στέλνη ένα-ένα, κι' εια μάθη την τύχη του πρώτου—με όποιοήποτε άπ' τά ψευδώνυμά του—τότε μόνο μπορεί να στείλη δεύτερο, είτε με τό ίδιο ψευδώνυμο, είτε με άλλο.

Συμπρωά, **Ίδιότροπος**, ότι ένα ψευδώνυμο γνωρίζεται—ή λανθαστεί όπως λές—καλύτερα, όταν φαίνεται συχνά στην Άλληλογραφία κι' όχι τόσο στους Διαγωνισμούς. Γιά τό άλλο, τό άποδίδω κι' εγω στην Είκοσυκρασία σου. Σπάνια βέβαια, αλλά βρίσκονται κι' άνθρωποι που δέν μπόρων να διαδίσωσαν μητιοτόρημα.

Μά πρέπει νάρθης και στο γραφετο μου, **Αολίτα**, τώρα που είναι σιάς Άθήνας. Τό νοσί σου δέν είναι καιρός άκόμα να τό νοσταλγής. Άργότερα, όταν θά χορτάσης τά καινούργια και τά ώραιά των

Άθηνών, που σέ κάνουν τώρα να θέλγς να βρίσκονται όλα έξω και να χαζεύγς... **Μύρον της Άνδρου**, διαρχουν βέβαια και μερικά ποιήματα του Καθάρη που μπόραϊ να μην είναι ούτε τόσο άπαισιόδοξα ούτε τόσο άκατάληπτα. Όπως ή «Ίθάκη» που τόσο ώραια άναλλυεις. Τά περισσότερα όμως είναι σάν τους «Βαρβάρους». Γιά άνάλοσέ μου, σέ παρακαλώ, κι' αυτό τό ποιήμα. Κατάλαβες τί θέλει να πη; Κι' άν τό κατάλαβες, δέν έφριξες; Θά μπόρουσ να φαντασθής τόση άπαισιόδοξία;

Σ' εύχαριστώ, **Άλκυονίς**, για τη φροντίδα, αλλά να έξσης ότι δέν αναδημοσιεύω εικόνας από άλληνικά περιοδικά. Χάρω που λαβαίνεις καθημέρα Μ. Μυστικά από Διαπλαστικά. Όραιά μου έκθέσεις τις έντυπώσεις σου από τη Μύκονο. Λυσόχαρτο σου έστειλα.

Και σέ μικροτέικη κόλλα, **Δροσσοτάλαξη**, λακωνικά, μπορεί κανείς να γράφη κάτι ώραιό κι' άληθινό, σάν αυτό που μου γράφεις: «Έδω στην έξοχή καταπτή να μη βρισνη κανείς καιρό για τίποτα, ενώ δέν κάνει και τίποτα». Λυσόχαρτο και ταυτόδια έστειλα.

Μά να τί κάνει κανείς στήν έξοχή. Μου τό γράφεις ή **Ίνδιάνα** στο «μιά» της γράμμα: «Όλη την ήμέρα βρισκόμαστε στο ύπαιθρο, και προπάντος είναι μια χαρά να καθόμαστε έξω στήν ταράττα, κάτω άπ' τον έναστρο ούρανό, και να βλέπουμε πέρα μακριά τά διάφορα φώτα...» —Τόν Όκτώβρη λοιπόν στην Άθήνα. Μεγάλη μου χαρά να τη γνωρίσω και προσοπικός την καλή μου **Ίνδιάνα**...

Πολύ μ' εύχαριστήσε το πρώτο σου γραμματάκι, **Γαλιάντρα**, κι' ελπίζω, τώρα που έκαμες την αρχή, να μου γράφεις συχνά. Και τί καλλιγραφία, μπράβο! Ή, σιγά σιγά θά μάθες να λύνης και δισκολώτερες Άσκήσεις. Όσο για τό καρδιοχτύπι... πεπιτό: θά επιτύχης.

Καλό και τό πρόγραμμα της μαμάς, **Μαργαριταρένια Βασιλίτσα**, αλλά κι' εγω, για όσα, θα προτιμούσα τό Παναπιστήμο. Οίπτι τακτικώς τό Γυμνάσιο μόλις 16 χρονών, γιατί κλας που δέν είναι πιά μαθήτρια και γιατί 4-5 χρόνια φοιτητικής ζωής θά πείνανουν. Για όσα, σέ μια μέρα. Άς είναι όμως άν ή μαμιά έπιμένη, δέν θά κάμης βέβαια επανάσταση!

Όχι **Άγνή** ούτε μια «φευγάλα σκέψη» δέν μου πάρας πός με ξεχάσες. Έσύ να με ξεχάσες;... Για όσα, τού που μου γράφεις, δέν αφοιβάλλω πως ή πραγματοποιησόν. Ή φωτογραφία δέν κάνει για τη Σερά, γιατί είναι θαμπή. Έλα όποτε θέλεις να τη ζητήσης από τη γραμματάδα μου. Θά της πής να φάξη στήν «Άλληλογραφία» του σημερινού φύλλου, θά τη βρή κερφωμένη στο γράμμα σου και θά σοι τη δώση.

Τσούχτρα, σου ένέκρινα, καθώς θά είδες, τό ψευδώνυμό σου. Άφού τό πήρες για να λαβαίνης μέρος στήν άλληλογραφία, έλπίζω να μου γράφεις συχνά και χάρω πολύ. Σού έστειλα και τον Όδηγό, όπου θά ήβης όλους τους όρους.

Άρκετά καλή αυτή ή μεαφραση, **Σμόλερ**. Ένώσηος δηλ. τό γερμανικό και τό άπιδωκας ποιά. Ή γλώσσα σου όμως είναι άκόμα άνώμαλη. Τά «ήνέθησον», «κίμενος», «έλασον χώραν» και τά τέτοια δέν ταριάζουν στήν άπλη, μά και κανονική γλώσσα που πρέπει να γράφουμε. Άφού θέλγς να μεταφράζης, κίταζε πως μεταφράζουν οι συνεργάτες μου. Όστόσο, επειδή αυτός δ μέθος είναι ώραιος, μπόρης να κανόνισής όπως σου είπα τη γλώσσα και να μου τόν ξαναστείλγς.

Αραπάκι, που πήρες τόσο καλό βαθμό και σέ συχαρίζω—**Γέρο-Άψη**, που κοντεύεις να πατάς άπ' τη χαρά σου **Νέγκισσα**, που σέ συλλυπόμαι για τό θάνατο της Γιαγιάς, θά διαδάσω τό «κονοικό γράμμα» και θά σοι πώ—**Ανιέζα**, που ήρθες στήν Άθήνα και δέν ήρθες και στο γραφετο μου. κρίμα! —**Τιτίνα**, που ξεσπάδωσες τόσο ώραιά κι' εύχαριστώ—**Έθροφροσύη**, **Μέντιουμ**, **Ίνδιάνης Άζαίς**, **Φλόγα**, **Βασιλίτσα των Κυμά-**

ποδ άποφάσεις να πής και στήν κίνηση. Φαντάζομαι τη χαρά την Πρωτοχρονια, όταν, ενώ ποθούσε πολύ να γίνης και σέ Διαπλαστικά, μά δέν τό περιμένα τόσο γογγωρα, έλαβες τό δέμα με τόνωμά σου. Τι καλή ή γιαγιά που σου έκανε όδρο την εγγραφή σου χωρίς να στο πη από πριν. Για φαυδώνυμο πρέπει να στείλγς 10 δραχμές (να μου ξαναγράφής όμως ποιά θέλεις μην τό ξεχάσω) κι' 6 δραχμές για τον Όδηγό.

Λευκή Θεά, τό γράμμα σου αυτό έχει ιδιαίτερη αξία, άφού τό καλοκαιρά δέν μπόρης να πιάσης στο χέρι σου πένα και μόνο για μένα βάλθηκς να γράφης. Στο Διαγωνισμό «Επιστολογραφίας» όπως και στους άλλους Έκτάκτους, έχεις καιρό να παντήσης ως τό τέλος Οκτωβρίου, αλλά κι' από τώρα μπόρης να σταίλγς την άπάντησή σου. Για τη Σελίδα δέχομαι άπ' δλ' αυτό. Μπορώ να σοι πώ ποιά είναι ή **Άγνή Καρδιά**; θέλεις να με ρωτήση κανείς ποιά είναι ή **Λευκή Θεά** και να τοι πώ;

Θεατρικές παραστάσεις, **Σεπτεμινέ Λόρδος**, με Ίσρο θέμα θά μπόρουσι να γίνουν κι' εδω χωρίς να τις καταδικώ ή Έκκλησία, όπως άλλοτε δέν άφης να παρασταθή ένα έξογο του Πολέμου. Φαίνεται πως δέν τό σκέφθηκε κανένας για να λάβη την πρωτοβουλία. Θά πληροφώσω ύστύσο τη **Βασιλίτσα** του **Ίδου** πως έγινε κι' εδω κάποιος λόγος για τό Ίσρον έτος 1933 (χιλία ένικοσμία χρόνια από τη σπαύρωση του Χριστού) και πως στήν «Πρωία» ειχε δηλώσες σχετικώς δ' Αρχιεπισκόπος.

Πόσα ώφέλεια πράγματα έκαθε στήν έξοχή ή **Ξενοδείη**! Να κολυπά, ναρμάγει τις άγελάδες, ναπλύνει σταίδια, να πλέκη δαυτέλα και να δηγήγ τό μικρό της αυτοκίνητο. Πολύ καλά χρησιμοποιήσε τον καιρό της. Για τη Σ. Σ. Σ. μπορεί να μου στείλη πρώτα τη μεταφραση και βλέπουμε. Ή Ν. κι' ή Ε. ναί, είναι Ήρακλειώτισες.

Χρυσή Πεταλουδίτσα, μ' εύχαριστήσε πολύ τό μεγάλο σου γράμμα, λυπόμαι μόνο που δέν μπορώ να σοι άπαντήσω' όλα όσα μου γράφεις. Ναί, τό παρατήρησα κι' εγω πως γράφεις χωρίς τσακίες και κόμματα (μόνο τό ερωτηματικό βάζεις κάπου-κάπου) και πράπει χωρίς άλλο να μάθης και να συνηθίσης να γράφης με σιγή. Να μου σταίλγς τή φωτογραφία σου να δημοσιευθή και δέν πειράζει αν θά σέ μάθουν μερικώι που σέ πείρουν προσωπικώς. Ούτε ναλλάξής ύστερα ψευδώνυμο άφού θέλεις να τό κάμης «ένδοξο».

Χάρηκα πολύ γι' αυτή την πρόδο, **Ναυτόπουλο**, κι' εύχαίμαι να εξακολουθήσης. Μά βέβαια και τό χρόνον θά πάρης 10 με θεαμαστικό! Κι' δ κ. Φαίδων σ' εύχαρισται πολύ για όσα γράφεις. Έκείνο που είπε για τον έαυτο του και που τόσο σέ πειράζει—όπως και πολλούς άλλους—πως κατά βάθος δέν είναι καλός συγγραφέας, τό φρονει. Γιατί καλός συγγραφέας θεωρεί μόνο τους μεγάλους, τους πολύ μεγάλους.

Αραπάκι, που πήρες τόσο καλό βαθμό και σέ συχαρίζω—**Γέρο-Άψη**, που κοντεύεις να πατάς άπ' τη χαρά σου **Νέγκισσα**, που σέ συλλυπόμαι για τό θάνατο της Γιαγιάς, θά διαδάσω τό «κονοικό γράμμα» και θά σοι πώ—**Ανιέζα**, που ήρθες στήν Άθήνα και δέν ήρθες και στο γραφετο μου. κρίμα! —**Τιτίνα**, που ξεσπάδωσες τόσο ώραιά κι' εύχαριστώ—**Έθροφροσύη**, **Μέντιουμ**, **Ίνδιάνης Άζαίς**, **Φλόγα**, **Βασιλίτσα των Κυμά-**

των, Χωρίς Φτερά, Βρυσοίλα, — αγαπητά μου παιδιά, και τα δικά σας γράμματα διάβασα με μεγάλη ευχαρίστηση, αλλά είχε πιά τελειώσει ο χώρος μου και δεν μπορώ να σας απαντήσω έκτενέστερα. Για το επόμενο φύλλάκι έχω φυλάξει κάνα-δυο γράμματα της παραμένους εβδομάδας — τα δικά σας ήταν της προπερασμένης — και αυτής. Ώστε φαντασθήτε...

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δεν έγκρίνεται, ούτε αναμένεται, αν δεν συνοδεύεται από το δικαίωμα, δηλ. 10. — Τα έγκρινόμενα ή άνακνομένα ισχύουν ως την 30 Νοεμβρίου 1933. Όσα άνακνοούνται από Α. άνακνοειν σε άγρία και δια από Κ. σε κορίτσια

Νέα Ψευδώνυμα: Χαϊδεμένη, κ. (...). Αριάδνη, κ. (...). Κλάμα Κιθάρας, ά. (; ;). Κάου-Μπόβ, ά. (ΕΣ). Λευκή Νύχτα, κ. (ΜΚ). Κόρη του Μωριά, κ. (ΦΚ). Πριγκίπισσα, κ. (ΡΑ).

Άνακνώσεις Ψευδωνύμων: Σπαρτιατοπούλα, κ.

Η Διάπλασις ασπάζεται τους φίλους της: Έξυπνο Κυπριώτακι (έστειλα τόμον του 1911 κι' έχω στη διαθέσι σου ύπόλοιπο δρ. 3,50 έλαβα και την κάρτα περιμένα τ' αποτελέσματα) Άγκάθε (λυπήθηκα πολύ που, μ' αυτό το ξέθωρο μελάκι, δεν μπόρεσα να διαθέσω το γράμμα σου) Προσοκίτιαν (τά έλαβα όλα είδα και τί φράσα περνας στο χωριό' χαίρετισματα στην παλιά μου φίλη Α.) Έρρίκον Εηλάδην (έστειλα 5 τετραδία με γιάι ή άπορη βαρκούλα' με φωνάζει κίλλα; γιατί μου λές πως άκουε τώρα τη φωνή της...) Χρίστον Β. Γεωργίου (έχει καλώς, ευχαριστώ πολύ έστειλα) Έθιδθ (πολύ περιεργα αυτά τα «νεοματικικά» έδειξα το γράμμα σου και στον κ. Φαίωνα' όχι, 6 Διαγ. Έπιστολογραφίας γίνεται για πρώτη φορά, επομένως δεν έχει κανείς βραβεία σε προηγούμενους) Γλυκόλαλο Άηδονάκι (χαίρω πολύ καθώς θά είδες, άνέκρινα και ψευδώνυμο για τον άδελφό σου' έλπίζω τώρα να μου γράψετε κι' οι δυο') Ροδαγγή, Μπομπούλιαν κτλ. κτλ.

Είς όσας έπιστολάς έλαβα μετά την 5 Σεπτεμβρίου άπαντήσω στο έρχόμενο.

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Της Α' Περιόδου (1879 — 1893) από τους έκδοθέντας 24 τόμους υπάρχουν άκόμη μόνον οι έξής τρεις: 1ος, 14ος, και 18ος. Έκαστος τόμος δρχ. 25, ταχυδρομικώς δε άποστελλόμενος δρχ. 28,50 δια το Έσωτερικόν και δρχ. 40 δια το Έξωτερικόν.

Της Β' Περιόδου (1894 — 1932), από τους έκδοθέντας 39 τόμους υπάρχουν οι 38 (διότι ο του 1918 έχει εξαντληθή). Έκ τούτων, οι μόν Τόμοι των έτών 1894 — 1928 τιμώνται έκαστος άγραφος δρ. 80 και ραμμένος δρ. 85. Οι δε Τόμοι του 1929, 1930, 1931 και 1932 τιμώνται έκαστος άγραφος δρ' 110 και ραμμένος δρ. 115.

Ταχυδρομικά τέλη έκάστου τόμου προσθετα εις τας άνω τιμάς: Δια το Έσωτερικόν δρχ. 5 ο άγραφος και δρχ. 15 ο ραμμένος, δια δε το Έξωτερικόν δρχ. 85 ειτε άγραφος ειτε ραμμένος.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ»

ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΝΑ ΜΟΡΦΟΤΙΚΑ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Άπό τους εν παρενθέσει αριθμούς, ο πρώτος είναι τα ταχυδρομικά του Έσωτερικού και ο δεύτερος του Έξωτερικού.

Ο Άγγελος της Άγάπης (με 60 εικόνες) δρ. 35 (15 και 29).

Η Άδελφούλα μου, μυθιστόρημα Γρ. Ξενοπούλου (με 24 εικόνες) δρ. 20. (7,50 και 15).

Η Άπλή ζωή, υπό Άγγέλου Κασσιόγνη, δρ. 8 (1 και 2).

Η Έπιτυχία εις την ζωήν, υπό Άγγέλου Κασσιόγνη, δρ. 8. (1 και 2).

Η Έθνησία, υπό Άγγέλου Κασσιόγνη, δρ. 8 (1 και 2).

Το Θύμα του Φόδου, (με 20 εικόνες) δρ. 30. (9,50 και 20).

Παιδικόν Θάνατον, Γρ. Ξενοπούλου, δι' έορτάς Σχολείων και Οικογενειών, Α' Τόμος δρ. 20. (7,50 και 15). Β' Τόμος δρ. 20. (7,50 και 15).

Παιδικόν Πνεύμα, (Τομίδιον, Γ') δρ. 5. (1 και 2).

Πράος ο Νικίου, (με 24 εικόνες) δρ. 30. (9,50 και 20).

Ο Πνευστοπόλης, (με 24 εικόνες) δρ. 30. (9 και 18).

Υπέρ Πατρίδος, (με 24 εικόνες) δρ. 30. (10,50 και 21).

Ο Φότης, έμμετρον διήγημα δρ. 7. (3,50 και 5,50).

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΧΕΣΙΑ του 26ου Διαγωνισμού Δόξαν. Αί λύσεις των ψαλλομένων τούτου είναι δευταί μέχρι της 16 Νοεμβρίου.

480. Δεξιόγραφος Τό θεριό αυτό αν ενώση; Μ' ένα μάντη μυθικό, Ξακουστό θά φανερώσης Βασίλεια ήρωικό.

481. Στοιχειόγραφος Μιά πόλη της Ελλάδας μας Τό πρώτο της πετά Και χρόνον, ίδες, έπίρρημα 'Η δόλια κατανα.

482. Μιτυγραμματισμός Της 'Ιταλίας πόλη Τη μέση της αλλάζει Κι' επίθετο θά γίνη Που σε πολλούς ταιριάζει, Μά πιο πολύ σε κάποιον Του Όμηρου βασιλιά, Που έπαθε κι' είδε τόσα Στα χρόνια τά παλιά.

483. Άναγραμματισμός Αλοθηήσιο ζηπάτε Μά στή γλώσσα που μιλάτε. Ρήματος προστακτική 'Αν άναγραμματισθή.

484. Έπιγραφή Κ Α Γ Μ Α Α Ρ Ι Τ Ι Π Ι Τ Ν Ρ Ο Σ Π Α Ζητείται ή άνάγνωσις.

Υπαρκτιστής της Πατρίδος

485. Γενία + * * * * * = Νσοέλλην ποιητής * + * * * * = Βασίλ πλουσιότατος ** + * * * * = Ποιητής άρχαίοντα. *** + * * * * = Σύμβολον, σημαία * + * * * * = Ποταμός τ' Άγγίλλας * + * * * * = Αθηναίος σοφιστής + * * * * * = Άρχαίος γεωγράφος Οί σταυροί καθέτως άρχαίος βασιλεύς.

486. Πτερωτόν Γράμμα Αί κάτωθι ζητούμεναι λέξεις έχουν από έγ κοινόν γράμμα — τό πτερωτόν — τό όπόιον άπαντά πρώτον εις την πρώτην, δεύτερον εις την δευτέαν και αύτα καθέξής: 1, Νήσος του Αιγαίου' 2, Μέλος του προσώπου' 3, Δημητριακόν' 4, Κατίνος λυρικώς ποιητής' 5, Υιός όμηρικου βασιλέως.

487. Φωνηεντόλιπον εξ Άκροστιχίδος Τ' άρχικά των ζητούμενων λέξεων άποτελούν φωνηεντόλιπον γνωμικόν του τύπου:

1, Άνθος και άρωμα μυθικός νέος' 2, Θα έχουσα και άλλο όνομα' 3, Άρχαίος ποιητής περιφημος δια τό θούριά του' 4, Πέρος στρατηγός' 5, Οίκος θεού.

488. Φωνηεντόλιπον * - σης - ν - τ - νο Πανσές

489. Γρίφος θι θι ολ ολ ήτοι πεπ ήθος ολ Κάρ θι θι ολ ολ Βραζιλίαν

ΛΥΣΕΙΣ

των Πνευματ. Άσκήσεων του φύλλον 27 312. Πεισιότατος (πλ, σί, στρατός). — 313. Πηγιός (πλ, νί, ός). — 314. Κρήτη-κόνη. — 315. Έαρ-Ρέα. — 316. ΗΡΩΔΙΑΝΟΣ (Ρόδος, φθί, Δανάη, Ιορδάνης, Αριάδνη, Νατάς, όρνις, Σιδών). — 317. ΠΑΡΙΣ (Π-αύλος, Α-γονος, Ρ-ους, Ι-ος, Σ-αύρα). — 318. Μή μου τους κύνλους τάραιτε. — 319. Έλέγαν με ο θεός (έλ, ε εις ον, με ο θε, ως).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΓ' — 530] Ζαδ, για τη γιορτή σου δέξου τις πρώθερες αχίς. Μέντιουμ

[ΑΓ' — 531] Τουτσόλα μας, στο γιορτακό σου μύριες εχούλες. Άγνή, Όλόχαρη, Κάης

[ΑΓ' — 532] Έξυπνο Κυπριώτακι, ανταλλάσσαμεν τετραδιάκια; Άπάντησε. Μαύρο Διαμάντι

[ΑΓ' — 533] Νεράιδα των Άγρών, παρακαλείσαι να ήναχίσης και των άλλων τά ψευδώνυμα στα καφενεία να μη φωνάζης. Θεοδρελλή